

મંત્ર્યજ ભાઈઓને સંદેશ

ભાગ ૨ જે)

શુદ્ધિનું પાઠખા.T.

લેખક.

મોહમ્મદ અમીન વિસનગરી

(રાંદેર)

તે, માજી

ખુશાલભાઈ દુધાભાઈ જાધવ

હોડમાસ્તર ડોહોઈ અંત્યજ તાલુકા સ્કૂલ

અને

ઉપ પ્રમુખ ડોહોઈ વિભાગ વણકર સમાજ.

૧૩૬૨

અલગ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૮૬૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ અંત્યજ ભાઈશોને સંદેશ
-૨

વિષય ૫૭ : ૫૪

સચના.

બહાર ગામથી આ પુસ્તક મંગાવનારે અર્ધો આનાની
એક પોસ્ટેજ ટિકીટ નીચેના શિરનામે મોકલવી.

મુન્શી મોહમ્મદ અમીન વિસનગરી.

મુકામ રાંદેર.

જિલ્લો સુરત.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર:-મુન્શી મોહમ્મદ અમીન વિસનગરી
પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું: રાંદેર. (જી સુરત).

છાપનાર:-ગોવિન્દજી ડાહ્યાભાઈ નાયક
છાપવાનું ઠેકાણું:-શ્રી “અનાવિલ અધુ” પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ, અરાનપુરી ભાગળ
ભાજવાળી પોળ, અનાવિલ દોઝની આજુમાં-સુરત.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
અમદાવાદ

આભાર આશિર્વાદ અને અપીલ.

મારાં બે પુસ્તક “અંત્યજ ભાષ્યોને સંદેશ” અને “અંત્યજ ભાષ્યોને સંદેશ” (ભાગ ૨ નો) ઉર્દૂ “શુદ્ધિનુ પોકળ” મેહકિસે ઇસ્લામ કુતુબખાનાએ પોતાની શાખા દાવતુલ ઇસ્લામ તરફથી છપાવી આપવા અને પ્રજાને ભેટ આપવાની જે અતી કૃપા દાખવી છે, તે માટે હું એ સંસ્થાનો, એ ખાતાને મદદ કરનારાઓનો, અને તેના કાર્યકર્તા અને સંચાલકોનો અંતઃકરણપૂર્વક અનહદ આભાર માનું છું અને ખુદથી દુઆ ગુઝારું છું કે ખુદા એ સર્વે સાહેબોને એ સદકાર્યનો બદલો તેમને દીન અને દુન્યામાં આપે, અને તેમને પવિત્ર ઇસ્લામની સેવા કરવાની વધુ ઉત્કંઠા અને ઉંચ દિમત અપે.

મુસ્લિમ ધનવાનોને અપીલ કરું છું કે આવા ઇસ્લામી અને તબલીગી સંસ્થાને પોતાની મદદ કરવી એ તેમણે પોતાનું પરમ કર્તવ્ય સમજવું જોઈએ, ઇસ્લામી શિક્ષણ, અને ઇસ્લામી સાહિત્યનો પ્રચાર કરતી અને ઇસ્લામનું આમંત્રણ આપતી ઊપરોક્ત સંસ્થા ગુજરાતના દરેકે દરેક શહેર અને કસબાઓમાં સ્થપાવી જોઈએ. આમ થશે ત્યારેજ ઇસ્લામની ખરી તબલીગી સેવા મુસ્લિમ-ગુજરાતે બજાવેલી ગણાશે.

લેખક

ઉપોદ્ધાત.

સર્વજ્ઞ, સર્વ શક્તિમાન કૃપાળુ કિરતાર કે જેણે હિન્દુ ધર્મ અને હિન્દુ જાતિના અંત્યજો પર થતા જુલમોથી ત્રાસ પામેલા મારા હૃદયમાં ઇસ્લામ જેવા પવિત્ર અને સાચા વિશ્વ ધર્મની ખુબીઓ ઉતારી, મને ઇસ્લામનો સતમાર્ગ બતાવ્યો, અને ઇસ્લામની ખુબીઓ અંત્યજ ભાઈઓને જણાવવા અને તેમને હિન્દુઓની સામાજિક શુભાંતીમાંથી અને અધોગતીમાંથી ઉંચ ઉન્નતિ પર ચઢાવવા ઇસ્લામનો સાચો સંદેશ પહોંચાડવા ખાતર એક પુસ્તક “અંત્યજ ભાઈઓને સંદેશ” પ્રગટ કરવાની ભુધ્ધિ અને તોફાન મુજ રંકને જેણે અર્પી તે મહાન માલીકની હું પ્રથમ અનહુદ પ્રસંશા તારીફ કરી તેનો હજારો, આભારો ઉપકાર માનું છું, અને પછી જગતને પવિત્ર ઇસ્લામનો સાચો સંદેશ પહોંચાડનાર, ઇશ્વરી-જ્ઞાન પ્રકાશ વડે વિશ્વમાંથી અજ્ઞાન-અંધકાર મટાડનાર, આભડછેટ અને જાતીલોદને નષ્ટને નાબુદ કરનાર, જગતને ભાઈચારાનો પાઠ ભણાવનાર અખિલ જગત માટે રહુમત સમાન, ખુદાના અંતિમ પેગમ્બર મોહમ્મદ મુસ્તુફા (સલ૦) પર હજારો અને લાખો હરૂદ અને સલામ મોકલી હું વાંચક બંધુઓને જણાવીશ કે “અંત્યજ ભાઈઓને સંદેશ” ના પ્રથમ

પુસ્તકમાં, મેં કેવળ અત્યજ ભાઈઓને તેમની પડતી દશાનું જ્ઞાન કરાવવા, તેમને હિન્દુ જાતીની ત્રાસદાયક સામાજિક શુદ્ધામીથી મુક્તિ મેળવવા અને તેમને આ લોકોને પરલોકમાં ઉંચ સ્થાને પહોંચાડવા ખાતર ઇસ્લામનો સાચો સંદેશ એ પુસ્તકમાં સંભળાવ્યો હતો. એ પુસ્તકની અસર અત્યજ ભાઈઓ પર સારી થઈ, તેની દલીલ એ છે કે એ માટે મારા પર સેંકડો અત્યજ વિદ્વાનો અને ખીજાઓના પત્રો આવ્યા. પત્રો ઘણા છે, તે સર્વ અત્રે ટાંકું તો, એ પત્રોનુંજ એક પુસ્તક બને, તેથી સ્થળ સંકાયને લઈને અત્રે એકજ પત્ર ટાંકી બતાવું છું. તે ઉપરથી જણાશે કે અત્યજ ભાઈઓ પર આ પુસ્તક કેવી સારી અસર કરી છે, અને કેટલે અંશે તેમને જાગૃત કર્યા છે, અને ઇસ્લામ તરફ કેટલા આકર્ષાયા છે. એ પત્ર નિચે પ્રમાણે છે.

વડોદરા તા. ૧૨-૬-૨૭

ભાઈશ્રી ખુશાલભાઈ જાધવ.

આપે જે સંદેશ “અત્યજોને સંદેશ” નામની પુસ્તક બહાર પાડી છે તે માટે આપને અનેકશઃ ધન્યવાદ ! આપે આ પુસ્તક લખી ખરેખર આપણી જાતી ઉપર અત્યંત ઉપકાર કર્યો છે. અને ખરેખર તેમ કયો વગર છૂટકો છેજ નહિ, હું આપના લખાણથી તરતજ તે તરફ આકર્ષાઈ ગયો છું. પણ શું કરું ? લાચાર છું ! કદાચ

આ પવિત્ર મઝહુબમાં આવવાથી મારા માથે મારા કુટુંબ
 વસ્ત્રથી કાંઈ ઘેર સંકટ આવી પડે એમ ભાસે છે. હું
 એક વિદ્યાર્થી છું. હાલમાં નોકરીનો ધંધો કરું છું. મને
 જ્ઞાનંદ અને મઝા છે પણ શું કરું ! મહારી સાથે મહારા
 ફેટલાક ભાઈબંધો છે ; તે પણ કદાચ મહારાથી વિખુટા
 પડી જાય જેથી મહારો એક આધાર સ્તંભ તુટી પડે તે
 મારે અચકાઈું છું. મારા ભાઈબંધોને હું આ તરફ દોરવા
 બનતો પ્રયત્ન કરીશ. આ પ્રમાણે કરવા મારે આપ આપની
 મહાર પાડેલી ચોપડીઓ લગલગ વધારે ફોપીઓ મારા
 એક મિત્રના સરનામે મોકલી આપશો—જેથી મને હાલમાં
 કોઈ જાતનાં નુકશાન થવાનો સંભવ ના રહે. હું જરૂર
 મહારાથી બનતો પ્રયત્ન કરીશ. હવે હું આ.....હિંદુ જાતી
 તરફથી કંટાળી ગયો છું. એવામાંજ આપ-જેવા સારા
 આજ્ઞાસનું લખાણ મળ્યું. આપના લખણે મને ખરેખર
 આશ્વાસન આપ્યું છે. અને મને આશા છે કે થોડાજ
 દાઈમમાં હું મહારા મિત્રો સહિત આપના ચરણોમાં
 હજર થઈશ. પત્રનો જવાબ જરૂર આપશો પત્ર
 જાનગીમાં રાખશો.

લી૦.....

આ પત્ર મોકલનાર મહાશયનું નામ તેમની સૂચના
 અનુસાર ગુપ્ત રાખવામાં આવે છે.

આથી પ્રથમ પુસ્તકની અંત્યજો પર જે અસર થઈ તે વાંચકોએ જાણી પરંતુ સ્વાર્થીઓ પર જે અસર થઈ તે અત્રે લખવું અવશ્યનું છે. આર્થ સમાજના કેટલાક કાર્યકર્તાઓ પુસ્તક વાંચી અને તેની અંત્યજો પર થએલી અસર નીહાળી ખજાણી ઉઠાયા છે, હિન્દુ જાતીના અંત્યજો પર ગુજરતા અન્યાય અને આર્થ સમાજ અંત્યજો માટે પાથરેલી પ્રપંચી જાળનું પોકળ ઉઘડયાથી એ લોકો મારાં પર ઘણા છેડાયા છે. કેટલાક આર્થ વર્તમાન પત્રોએ મને પેટ ભરી ગાળો ભાંડી છે એ સિવાય તેઓ કરીએ શું શકે? ગાળો ભાંડવી કોઇની નીંદા કરવી એ તો હાલ આર્યોનું કર્તવ્ય થઈ પડ્યું છે અને એ તો એમની ખાસ પીછાણ છે, ગાળોથી પેટ ન ભરાતાં એ લોકો ખેડાં ને જીંદાં હેન્ડખીતો મહારી વિધવા ભાલીના નામે પ્રેસનું નામ આપ્યા વીના પ્રગટ કરાવ્યાં. મજકુર હેન્ડખીલમાં પહેલેથી લઈને છેલ્લે સુધી ખોટી ખોટી અને તદ્દન જીઠી વિગતો લખી મને હલકા પાડવાની નીચ કૌશીલ્ય કરી છે. પરંતુ ખુદા જેને ચાહે છે તેને કિર્તી અર્પે અને જેને ચાહે તેને અપકિર્તી દે. એ તો તેના હાથમાં છે.

મુદ્દર્ઘ લાખ જુરા ચાહે તો કયા હોતા હે
વોહી હોતાહે જો મન્જુરે ખુદા હોતા હે.

“હુએ પેટ ને કુટ્ટે માથું” તેમ આજે આર્યસમા-
 જના કાર્યવાહકો કરી રહ્યા છે. મેં અંત્યજ ભાઈઓની
 દશા વિષે કંઈક લખ્યું, એટલામાં તો, એ ભાઈઓએ
 અંત્યજ ભાઈઓને સમજાવવા ખાતર ને ઉંધે રસ્તે દોરવા
 ખાતર કંઈ કંઈ કાવત્રાઓ કરી તેમને ઉપર ટપકેના
 આશ્વાસન આપવા મંડી ગયા અને કેટલાક સ્વાર્થી અને
 અણુસમજી અંત્યજો પાસે લેખો લખાવી પોતે અળગા રહી
 બીજાઓને હોળીના નાળીએર ખતાવ્યા છે. પરંતુ હું, એ
 કાવત્રાખોરોને કહીશ કે અંત્યજો હવે તમારી જાળથી ચેતી
 ગયા છે. હવે તેમને પંપાળવાથી કે બુઠા વાયઠા, ખોટા
 લાભો અને ખોટી વિગતો ખહાર પાડી ભમાવવાથી તમારા
 પ્રદામાં ફસશે નહિં. તેમજ મારા ઉપર ખોટા આક્ષેપો
 લગાડવાથી હું પણ તમારી સમાજથી ડરું તેમ નથી.
 અંત્યજ ભાઈઓની જે લાગણી મારા હૃદયમાં છે તે લાગણી
 મને સત્યવાત ખહાર પડાવવા વિના રહેશે નહિં. પછી ભલે
 મારા અંત્યજ ભાઈઓમાંથી પણ કેટલાક અણુસમજી માથુસો
 કંઈક સ્વાર્થના લીધે મારી વાતને જીલે ન માને, પરંતુ
 તેમનું અંતઃકરણ તો મારી વાત કબુલ રાખશેજ. ભલે તેઓ
 પોતાની ભલાઈની વાતોને ઠાઠ લાલચને વશ થઈ કે અદે-
 ખાઈના લીધે દુરાગ્રહ કરી મારી વાતોને ઠોકરે ઢીરાડે
 પરંતુ હું તો મારા અંત્યજ ભાઈઓની ભલાઈની વાતો

તેમના આગળ મૂકીશજ. એ લલાઈની વાતો માનવી અને તેમના પર અમલ કરવો એ અંત્યજ લાઈઓનું કાર્ય છે. તેમને લલાઈનો માર્ગ બતાવવો અને તે માર્ગ પકડતાં સહાય આપવી એ મારી ફરજ છે.

ઉપલા પત્રમાં એક વિદ્વાન અંત્યજ લાઈએ ઇસ્લામ સ્વીકારવામાં એને જે કુટુંબી વિદ્વેનો આડ આવે છે, એવાં વિદ્વેનો એકલ દોકલને ઇસ્લામ સ્વીકારતાં નડવાનાંજ. મને પણ પ્રથમ એજ વિદ્વેનોનો ભય હતો. પરંતુ “મન હોયતો માળવે જવાય” તેમ તમારી ઇચ્છા શક્તિ અને આત્મ શક્તિ મજબુત હશે તો એ સર્વ માયાનાં મિથ્યા બંધનોનો આપોઆપ ઉકેલ થઈ જશે.

આલોકને પરલોકનાં અનેક લાલ મેળવતાં એકાદ લાલને તરછોડવો પડે છે. સમાજ સુધારકોને પણ પહેલાં એવાં વિદ્વેનો નડ્યાં છે. પણ પાછળથી પ્રભુએ તેમનાં ચર્ણોનાં ચુંબન કર્યાં છે. જેમ હિંમત વગર મોટું કાર્ય થઈ શકતું નથી તેમ ધર્મ પરિવર્તન માટે પણ હિંમતની જરૂર છે. એકાદ માણસ જે ઇસ્લામ સ્વીકારવા હિંમત કરે તો તેણે સ્થાનીક મુસ્લિમ અગ્રેસરોની સાથે અથવા ખીજા શહેરોના ઇસ્લામી ખાતાઓ સાથે પત્ર વ્યવહાર કરી સહાય માગવી પડે છે. તેમ રાંદેર જેવા ધનાઢય કસ્બામાં પણ એવાં ખાતાં પુષ્કળ છે જ્યાં કોઈ પણ નવ મુસ્લિમને

પ્રાથમીક સર્વે સહાયો મળી શકે છે. આતો એકાદ વ્યક્તિની વાત થઈ પરંતુ જે વિદ્વાન અંત્યજે અને અગ્રેસર પુરૂષો પોતાની કોમને હિન્દુજાતીની ગુલામીમાંથી કાઢવા માગતા હોય તો તેઓએ પ્રજાની મનોવૃત્તિ કેળવવી ઘટે છે. અને ઇસ્લામ ધર્મ તરફ તેમના મન વાળી અખિલ સમાજ સાથે ઇસ્લામી સમાજમાં ઢાળલ થવું જોઈએ કે જેથી કોઈ પણ કુટુંબી અડચણો કે માયાનાં વિધ્નો આડે આવશેજ નહિં. આથી મારા અંત્યજ વિદ્વાન ભાઈઓ, અગ્રેસરો અને અખિલ અંત્યજ જાતી (વણકર, ચમાર, ગરોડા, તુરી, ખાવા, ભંગીભાઈઓ વગેરે)ને અપીલ કરું છું કે આ પુસ્તક “અંત્યજ ભાઈઓને સદેશ” ભાગ ૨ જે ઉક્ત “શુદ્ધિતું પોકળ” ધ્યાન પૂર્વક વાંચે અને તે પર મનન કરી તે પ્રમાણે અમલ કરવાની કેશિષો કરે અને પોતાની ભવિષ્યની પ્રજા અને હાલનાં તમારાં નાનાં કુમળાં બાલુડાં-ઓને હંમેશને માટે હિન્દુજાતિની સામાજિક ગુલામીમાંથી ઉગારે. કુદરતે તમને આજે તક આપી છે. જે એ તકનો લાભ ન લેશો તો પછી પસ્તાશો, અને તમારી ભવિષ્યની પ્રજાને હંમેશ ગુલામીમાં રાખવાનું પાપ તમે હાથે કરીને તમારે માથે વડોરશો. જે સાહેબોએ એ બાબતસર કંઈ પૂછાવવું હોય તેણે અમારા સરનામે પત્ર વ્યવહાર કરવાથી સર્વે બાબતો માટે સલાહ આપવામાં આવશે.

આ પુસ્તકમાં હિન્દના અસલ વતની શુદ્ધ (અંત્યજો વગેરે) કૌણ હતા, તેમને કહેવાતી ઉંચ હિન્દુ જાતીઓ કેવી રીતે શુદ્ધામ બનાવ્યા વગેરે બાબતો હિન્દુઓના મોઢાટે વર્ણવી છે. આર્યસમાજ અને હિન્દુ ધર્મના શાસ્ત્રો મનુ-સ્મૃતિ, વેદ, સત્યાર્થ પ્રકાશ વગેરે પુસ્તકોમાંથી, અંત્યજો માટે કેવા અત્યાચારી અને જુદમી કાનુનો છે તે સર્વે ટાંકી બતાવ્યા છે. શાસ્ત્રોમાં અંત્યજો માટે આવા કાનુનો હોવા છતાં આજે કેટલાક આર્ય અને હિન્દુ લિડરો અંત્યજો સાથે કેમ લાગણી બતાવી તેમને શુદ્ધિની જાળમાં ફસાવવા માગે છે તેનું પોકળ એમાં સચોટ અને સત્ય રીતે ઉઘાડવામાં આવ્યું છે, અને અંત્યજોને પોતાની ખરી હશાનું ખરેખરું જાન કરાવ્યું છે. વળી એમાં સનાતન ધર્મ, આર્યસમાજ કે વૈદિક ધર્મ ખ્રિસ્તી અને ઇસ્લામ ધર્મ પર ટુંક વિવેચન કરી ઉપરોક્ત ધર્મો પર પ્રકાશ નાંખવામાં આવ્યો છે. મારા સર્વે અંત્યજ ભાઈઓને નમ્ર બિનંતી છે કે તેઓ, દ્વેષ, અદેખાઈ, દુરાશ્રદ્ધ અને કોઈ જે કંઈ હૃદયમાં હોય તેને આ પુસ્તક વાંચતી વેળા લગાર કૃપા કરી તરછોડી અપક્ષપાત દ્રષ્ટીએ વાંચે અને તે પર એકાંતમાં મનન કરી વીચારે. જો પુસ્તકમાંની વાતો સાચી લાગે તો તે પર અમલ કરવા કમર કસે, અને તમને રૂચતી ન આવે તો તમને જેમ ઠીક લાગે તેમ વર્તવા હું તમારી ન્યાય જુદિ પર છોડું છું.

સાથે જો વાત પણ ધ્યાનમાં લેવી અત્યંત બાઇઓને ઘટે છે કે ઇસ્લામ એક સત્ય અને વિશ્વધર્મ છે, તેમાં તમને દાખલ કરાવવાથી મુસલમાનોની કોઈ આર્યોની પેઠે ગોલિટીકલ ચાલ નથી, કોઈ લાલચ નથી, મુસ્લિમો પાસે કોઈ મહા વિધવાઆશ્રમો કે મહાન શુદ્ધિ ફંડ જેવા કરોડોનું ફંડ નથી કે તમે ઇસ્લામમાં આવતાં માલા માલ થઈ જાઓ કે કન્યાઓ મળી જાય. એવી લાલચો મુસ્લિમોમાં નથી, અહિંયાં તો સત્યવાત ને સીધી વાત છે. લાલચ અને લોભથી કે ફક્ત સ્વાર્થ ધડવાને માટેજ કે નાણું ખનાવવા ખાતરજ કોઈ બાઈ “શિરા માટે શ્રાવક ન બને” પરંતુ નિઃસ્વાર્થપણેજ ઇસ્લામની સત્યતા, તેના સામાજિક, રાજદારી અને ધાર્મિક ફાયદાઓ દેખી પોતાની ગુલામીની સાંકળો તોડવા અને જાતી ઉધ્ધાર અર્થે મુસ્લિમ બનશે તો તેને દરેક મહાય ખુદાના નરફથી મળશેજ એ નક્કી. મુસ્લિમોમાં ધનવાનો પણ છે ને ગરીબો પણ છે. છતાં ઇસ્લામી સંગઠનની ખાસ ખુબી એ છે કે ગરીબમાં ગરીબ મુસલમાન પણ એક નવ મુસ્લિમને પોતાની બનતી મદદ આપવા ચુકતો નથી અને ચુકશે નહિં.

અતે હું ખુદાથી કુવા કરું છું કે હે ખુદા ! તું મારી વાતોને મારા અત્યંત બાઇઓનાં હૃદયમાં સ્થાન આપજો. તેમની અધોગતીનું તેમને બહુન કરાવી તેમને ઇસ્લામની

સત્યતા દાખવજો, કે જેથી તેઓ પોતે અને પોતાની ભવિ-
ષ્યની પ્રજાને આ અધોગતીના ખાડામાંથી કહાડી આ લોકને
પરલોકમાં સુખી જીવન પ્રાપ્ત કરે. હે ખુદા ! અંત્યજોને
તથા તમામ ગેર મુસ્લિમોને ઇસ્લામ તરફ આવવા હિંમત
અને સાચી સમજ આપી તેમનું કલ્યાણ કરો !

રાંદેર તા. ૨૩-૧૦-૨૭

હી. સેવક

મોહમ્મદ અમીન

વિસનગરી

અંત્યજ ભાઈઓને સંદેશ

ભાગ ૨ ને

ઉર્ફે

શુદ્ધિનું પોકળ

૧ શુદ્ધ હિન્દના અસલ વતની છે.

સમયની ગતી ન્યારી છે. જે પ્રજા એક કાળે દેશની માલિક હોય છે તે બીજા કાળે ગુલામી અવસ્થા ભોગવે છે એવીજ દશા કંઈ હિન્દના ૧૭ કરોડ શુદ્ધ (અંત્યજોને બીજાઓ)ની છે. હાલના ગણુતા શુદ્ધો જેમાં અંત્યજો પણ આવી જાય છે તેઓ એક કાળે હિન્દના ધણી અને અસલ વતની હતા. એ લોકો અનાયઃ કહેવાતા. આજથી પાંચ હજાર વર્ષ પૂર્વે આર્ય મધ્ય એશિઆમાંથી ખેખરઘાટને માર્ગે હિન્દપર ચઢાઈ કરી અને અનાયોને ડુંગરોમાં નસાડી આ ભારતવર્ષને અનાયોનાં ખુનથી રંગી હિન્દના માલિક બની બેઠા જે અનાયો (હાલના કાળી, દુબળા બિલ્લ, ઢંડ, ભંગી વગેરે) કેદ પકડાયા તેમને આર્યાએ ગુલામ બનાવી રાખ્યા અને જે કંઈ અત્યાચારો બન્યા તે સર્વ તેઓ તેમનાપર કરી ગુજર્યા. આદિ હિન્દુ કેન્દ્રસ કે જે તા. ૨-૩ ફેબ્રુઆરી સને ૧૯૨૬ ના દિને પ્રયાગ મુકામે ભરાઈ હતી

તેના પ્રમુખ બાબુરામચરણ તે હાઈ કોર્ટ વકીલ અને યુ. પી. ના લેજલ્સલેટીવ કાઉન્સિલના મેમ્બર સાહેબે આર્યો અને અનાર્યો વિષે પોતાના બાષણમાં નીચે પ્રમાણે કહ્યું હતું:—

“રૂવેદમાં એ વાતનો પ-તો મળે છે કે તે જમાનામાં બે કોમો કે જેઓ માંહોમાંહે એક બીજાની દુશ્મન હતી અને લડતી હતી તેમાંથી એક આર્યના નામથી ઓળખાતી હતી અને બીજી વૈશ્ય કે દાસ અથવા અનાર્યના નામથી ઓળાવવામાં આવતી હતી. આર્યનો અર્થ આબરૂદાર માણસ થાય છે વૈશ્ય કે અનાર્યનો અર્થ ચોર, બદમાશ અને ડાકુ વગેરે થાય છે, હવે અહીંયાં સ્વાલ એ ઉત્પન્ન થાય છે કે એવી કઈ કોમો હતી કે જે બધીને બધી ચોર, ડાકુ અને બદમાશ હોય. એક અખિલ કોમ આબરૂદાર અને બીજી અખિલ કોમ બદમાશ, ચોર ડાકુ હોય એ વાત જાહેરમાં ઘણીજ આશ્ચર્યકારક લાગશે; પરંતુ તમારી એ આશ્ચર્યતા તે વારે જતી રહેશે કે જ્યારે એ માલમ પડી આવશે કે પોતાને મોંઠે આપ વડાઈ કરી પોતે આબરૂદાર બની બેસનારી કોમ બહારથી સુવર્ણ ભૂમિ (હિન્દુસ્તાન) માં આવી હતી અને અહિંયાંની જુની કોમ સાથે લડાઈ કરવા લાગી અને એજ કોમને અનાર્ય અને વૈશ્યનો ખિતાબ રૂવેદમાં આપવામાં આવ્યો છે. રૂવેદને ઇશ્વરી વાણી કહેવામાં આવે છે જો કે એને ગમે તેટલો

ધાર્મિક રંગ ચઢાવી રજુ કરવામાં આવે છતાં એ સર્વ ચાલે। પોલિટીકલજ હતી. અહીંના સર્વે વતની જોરાવર હતા પરંતુ સીધા સાદા હોઈ દગાખાજ ન હતા. તેઓમાંથી જે જેઓને તાબે કરી દીધા તે તેઓને દાસ અર્થાત શુદ્ર બનાવી દીધા. વેદની ભાષામાં શુદ્ર કેઈ ખાસ જાત નાતનું નામ નહતું જેમકે હાલ સમજવામાં આવે છે પરંતુ એ ખાસ અર્થ-વાળો શબ્દ હતો અર્થાત શુદ્રનો અર્થ ગુલામનો હતો.”

ભાઈઓ ! બાળુ સાહેબના ઉપરના લાપણુથી એ વાત સારી રીતે સમજાઈ હશે કે હિન્દુસ્તાનના અસલ વતની અનાય કામ છે, અને શુદ્ર એ કામની એક શાખા છે, એ લોકોને આર્યોએ બળાતકારે પોતાના ગુલામ બનાવી દીધા હતા. એથી એ વાત પણ સિદ્ધ થાય છે કે અનાય કામ અને શુદ્ર હિન્દુતાનની કુળવાન ને આબરૂદાર કામો હતી જેવણને આર્ય જાતિએ પોતાના જીવમો વાસ્તવિક ઠરાવવા અર્થે અખિલને અખિલ કામને ચોર, બદમાસ, હાકુ વિગેરેના નામથી ઉદ્દેશ્યા, અને એ પણ સાબીત થયું કે અનાય કામમાંથી જે લોકો આર્યને તાબે થયા તેઓને ગુલામ બનાવવામાં આવ્યા હતા.

(૨) આર્યોએ શુદ્રને ગુલામ બનાવ્યા તે પણ એમની એક પોલિટીકલ ચાલ છે.

આ ત્રાસિત કામને હંમેશાં નિચ અને લુંડી દશામાં રાખ્યા, અને પોતાના સ્વાર્થની ખાતર એ કામને કદી

ઉત્પત્તિએ ચઢવાની તક આપી નહિં. આથી એમની મતલબ એ હતી કે કંઈ આ કામ ઉન્નતિએ ચઢી અમારી ખરાબર ન થઈ જાય અને એમના દિલમાં દેશ પ્રેમની લાગણી ઉત્પન્ન ન થાય કે જેથી અમને (આર્યોને) હિન્દમાંથી કાઢી પોતાના હઠે પર કાળુ મેળવી લે.

આ પ્રમાણે આ રિખાયેલી કામને હંમેશાં ગુલામ બનાવી રાખવા માટે ઉપલી પોલિટીકલ ચાલને ધાર્મિક પોશાક પહેરાવવામાં આવ્યો અને એમના વાસ્તે નાદિરશાહી હુકમ ધાર્મિક રંગમાં ઘડવામાં આવ્યા, જેમકે “એત્રય બ્રાહ્મણ”માં લખ્યું છે કે “એક મનુષ્ય શુદ્રની માપક તારા ઘરમાં પેઢા થશે જે બીજાઓનો ગુલામ બનશે અને જેને પોતાની મરજી મુજબ કાઢી મુકજો અથવા મારી નાખજો” “પંચવશી બ્રાહ્મણ”માં લખ્યું છે કે “શુદ્ર જો સારી હાલતમાં હોય છતાં ગુલામના સિવાય તે અન્ય કંઈ બની શકતો નથી એનું કામતો ફક્ત પોતાના પુંજ્ય (બ્રાહ્મણો)ના ચરણો ધોવાનું છે” મતલબ એ છે કે વેદોના વખતમાં શુદ્રને ફક્ત ગુલામ કહેવામાં આવતા, વેદોમાં કોઈ દુર્ગુણ યા કુટેવને લીધે અથવા દુરાચરણના લીધે તેમને શુદ્ર બનાવવામાં આવ્યા નથી. એતો ફક્ત પ્રપંચને ધર્મના પહાને ધતિંગ છે કે એક કામ કે જે પોતે પોતાને આર્ય કહેવડાવી આ સુવર્ણ ભૂમિ (હિન્દ)ને લૂંટવા આવી અને

તેના અસંલ્પ વતનીને ગુલામ બનાવી અને જો કે હાલ ગુલામીનો રિવાજ નીકળી ગયો છે છતાં પાંચ હજાર વર્ષ સુધી સ્વતંત્ર ન કર્યા, આવી ગુલામીની દશામાં તે અનાર્થ હિન્દુઓને રાખવામાં આવ્યા કે જેઓએ ચઢાઇ કરનારા આર્યોની સાથે યુદ્ધમાં પડ્યા અને તાબે થઇ ગયા.

(૩) આર્થ સમાજીઓ આજે અંત્યજો કે શુદ્રોની સાથે પ્રેમ બતાવવાનો ઢોંગ કરે છે તે પણ એક પોલિટીકલ ચાલ છે.

જેવી રીતે આ રિખાયેલી કેમને ગુલામ બનાવવામાં આ કહેવાતી ઉંચ જાતિના રાજદારી સ્વાર્થ છુપાયેલા હતા, તેજ પ્રમાણે આજ કાલ અંત્યજો સાથે પ્રેમ બતાવવા નીકળેલા આર્યોના પણ રાજદારી સ્વાર્થ એમાં સમાયેલા છે. પોલિટીકલ કારણોને લઈને તેમને ગુલામ બનાવ્યા હતા અને તેજ રાજદારી સ્વાર્થમાં ફેરફાર થવાથી હવે અંત્યજ ઉદ્ધારના પોકારો મચાવી રહ્યા છે. શું અમે એ લોકોને પુછી શકીએ છે કે મનુજી મહારાજના ધારા નષ્ટ થઈ ગયા? મનુજી તો કહે છે કે “શુદ્ર જો કે ખરીદેલો હોય કે ન હોય તેની પાસે તો ગુલામનુંજ કામ લેવામાં આવે કેમકે શુદ્રોને પ્રજ્ઞાએ પ્રાક્ષણોની ગુલામી માટેજ પેદા કર્યા છે, શુદ્રને જો છુટો કરી દેવામાં આવે છતાં એ ગુલામીથી છુટો થઈ શકતો નથી કેમકે એનામાં ગુલામી સ્વભાવિક

છે. તો એ ગુલામીને કેાણ મટાવી શકે છે ? બ્રાહ્મણ શુદ્રનો માલ વગર ડરે છિનવી શકે છે કેમકે જે કંઈ એની પાસે છે તેનો એ માલિક નથી. એની માલ મિલકત એના માલિક છિનવી શકે છે.” (જુઓ મનુસ્મૃતિ અધ્યાય ૮ શ્લોક ૪૧૩-૪૧૭) મનુજીએ સાત રીતે શુદ્ર બનાવવા કહ્યું છે તેમાંથી એક રીત એ પણ છે કે જે માણસ લડાઈમાં કેદ પકડાય તેને પણ શુદ્ર બનાવી શકાય છે. શું અંત્યજોદ્ધારના પોકાર કરવા વાળાઓએ પોતાનો ધર્મ છોડી દીધો છે ? અથવા કોઈ પોલિટીકલ ચાલથી તેઓ એમ કહે છે ? અમે કેવી રીતે માની શકીએ કે પોતાના ધર્મ વિરૂધ્ધ કહેનારા સાચું કહે છે. મતલબ એમ છે કે લોડ' મિટોએ હિન્દુસ્તાનને સ્વરાજ્ય આપવા સંબંધી એ વિચાર જાહેર ક્યો હતો કે પછાત પડતી કેમોને અલગ હકો આપવામાં આવશે. સને ૧૯૧૯ના સુધારા મુજબ નવી કૌન્સિલો થઈ હિન્દીઓને મોટા મોટા હોદ્દાઓ આપવામાં આવ્યા અને વસ્તીના પ્રમાણમાં મેમ્બરો બનાવવામાં આવ્યા. જે કેમની સંખ્યા વધુ હોય છે તેને ધારાસભામાં વધુ બેઠકો મળે છે. બસ પછી જોઈએ શું ? સ્વાર્થની ખાતર આર્થ મહાશયો અને બીજા હિન્દુ લિડરો “અંત્યજોદ્ધાર કરો અંત્યજોદ્ધાર કરો”ના પોકારો પાડવા લાગ્યા.

મારા અંત્યજભાઈઓ ! શું આ થોડાક હિન્દુ રાજ-દારી નેતાઓની શેત્રંજ જેવી ચાલ નથી ? શું તમે એ

જાળમાં ફસાવા માગો છો ? કદી નહિં. તે કાળ ગયો કે જ્યારે આપણા મનુષ્ય હકમે પણ એ જાતિ મહાપાપ સમજતી હતી. તમે આ કહેવાતા આયો કે જેઓ ખુદ પોતાને મોંઠે પોતાની વડાઈ વધારે છે અને પોતાના ચેહરા પર આખરૂનો પાવડર લગાડી આપણને ઢેડ અને શુદ્ધના નામથી યાદ કરે છે એ સર્વને તમે કહી શકો છો કે તમારા બડવાઓએ અમારો દેશ ઝુંટવી લીધો, અમને ગુલામ બનાવ્યા. અમારી આખરૂનો નાશ કરી અમારા માથે ચોરી અને બદમાસીનો કલંક લગાડ્યો, અમને વિદ્યાથી દુર રાખ્યા, અમને ધર્મથી અજ્ઞાન રાખવા માટે તમે એટલે સુધી ત્રાસ આપ્યો કે અમારામાંથી કોઈએ જો લોગજોગે વેદનો કોઈ શ્લોક સાંભળી લીધો હોય તો તેના કાનમાં પીગળાવેલું સીસુ રેડી મારી નાખવામાં આવતો, અને એ બધા જુદમો હજારો વર્ષો સુધી જારી રાખ્યા અને જ્યારે આજે મુસલમાન બાદશાહો અને અંગ્રેજોના પ્રતાપે આ ત્રાસોમાં કંઈક ઘટાડો થયો ત્યારે આજે તમને મિત્રતાની ચિન્તા ઉત્પન્ન થઈ, તેનું કારણ શું ? હવે તમારી ચાલ બાજીઓને અમે સારી રીતે સમજી ગયા છીએ. મારા લોળા અત્યંત જલાઈઓ ! બાદશાહો કે સ્વાર્થ દોષો ન પડ્યતિ (સ્વાર્થ દોષને ગણતો નથી)ની રીતીએ ચાલનારા હિન્દુઓ આજે આપણને પોતાની સંજ્યા બળમાં વધારો કરવા માટે આપણે અત્યંત

માઈએ કહી રહ્યા છે. વળી આપણે યાદ રાખવું જોઈએ
 ૨૩ કરોડ હિન્દુઓના નામથી જે સરકાર તરફથી હકો
 મળે છે તે હકો આપણને મળતા નથી. જો કે આપણી
 સંખ્યા ૧૭ કરોડની છે અર્થાત ૭ કરોડ અંત્યજ્ઞે અને
 ૧૦ કરોડ બીજા શ્રેણી (કોળી, ભિલ, દુબળા વગેરે પાછળ
 રહી અનાર્થ કામ આવી જાય છે) છે. છતાં કહેવાતી ઉચ્ચ
 હિન્દુ જાતિ એ હકો આપણને આપતી નથી અને એ જાતિને
 કેવે માલુમ પડ્યું છે કે નામદાર ગાયકવાડ અને અંગ્રેજ સરકારની
 સહરખાનીથી આપણે થોડી ઘણી વિદ્યા પ્રાપ્ત કરી આપણી
 મસદ્દી દશાના જાણકાર થયા છીએ અને આપણે સમજ્યા
 છીએ કે આ દેશના ખરા માલિક અમે છીએ તેથીજ એ
 ઉચ્ચ જાતિને ડર લાગ્યો છે કે કંઈ એવું ન થાય કે અંત્યજ્ઞે
 ચોરના હકો શિખ અને મુસલમાનની માપૂક અલગ કરાવી
 શકે. અને મોટા મોટા હોદ્દાઓ પ્રાપ્ત કરી લે. આ વાત
 એમને કેમ સારી લાગે? પ્રથમ તો જો એમ થાય તો એમને
 ત્રગલગ $\frac{1}{3}$ ભાગ એમની સંખ્યામાંથી કમી થાય. બીજું એ
 કોઈએ જેમને ગુલામીની જાળમાં રાખ્યા હતા તેઓ
 એમના કુદામાંથી મુક્ત થતા જાય. એનો અર્થ તો એજ
 થાય છે કે કોઈ પણ રીતે અત્યંત હિન્દુ અમારી ઉચ્ચ
 હિન્દુ જાતિની જાળમાંથી નીકળી ન જાય કેમકે એમની
 સંખ્યાને આપણી સંખ્યામાં જોડી વધુ હકો મેળવીએ અને

એ હકોનો લાભ અંત્યજને ન આપતાં પોતે ખુદ સ્વાહક કરી બ્રહ્મએ. શું કોઈ અત્યંજને ડિસ્ટ્રીક બોર્ડમાં ગવર્નરની સ્થાનીક ધારા સભામાં કે વોર્ધસરોયની કૌન્સિલમાં દેખાડી શકે છે, ? કે જેઓને એ કહેવાતી ઉંચ જાતિએ પોતાના મત આપી મોકલ્યો હોય ? અમે હિન્દુ જાતને એલેન્જ આપી કહી શકીએ છીએ કે તેઓ એકપણ ઉપરનું દૃષ્ટાંત આપી શકતા નથી. હા અદ્યત્ત એમ થયું છે કે જો કોઈ લાયક અંત્યજ ભાઈએ કોઈ ધારા સભાના મેમ્બર થવા માટે ઉમેદવારી નોંધાવી હશે તો કંઈને કંઈ છળકપટથી એને હાર ખવાડી હશે. આ ભાવતનો તાજો દાખલો હમણાંજ કાનપુરમાં બન્યો છે. ભાઈ દેવી દિન ચમાર કાનપુરમાં કૌન્સિલની ઉમેદવારી માટે ઉભા થયા પરંતુ કહેવાતી ઉંચ હિન્દુજાતિએ તેમને હરાવી દીધા એટલે તેઓ બેઠક મેળવી શક્યા નહિં; કેમકે દેવી દિનમાં મોટો દોષ એ હતો કે તેઓ અત્યંજ હતા. એવોજ સિદ્ધાંત અખિલ હિન્દમાં પ્રવૃતિ રહ્યો છે.

(૪) હિન્દુ ધર્મમાં રહી અંત્યજને કદી ઉન્નતિ કરી શકતા નથી.

શુદ્ર કે અંત્યજ જો હિન્દુજ રહે અથવા આર્ય બની જાય તો પણ તેઓ કદી ઉન્નતિએ ચઢી શકતા નથી; કેમકે હિન્દુઓનો ધર્મશાસ્ત્રેજ ખુદ તેમને શુલાભ બનાવવાની

ફરજ પાડે છે. જે ધર્મ કોઈ પ્રેમને ઉન્નતિ કરવાથી રોકે તે ધર્મ કદી સ્વીકારવાને લાયક નથી. હિન્દુસ્તાનની ૭-૮ કરોડ વસ્તી તદ્દન ગુલામી જેવાં દશામાં છે. એમની સાથે કહેવાતી ઉંચ જાતિના હિન્દુઓ મેળમેળાપ કરતાં તો રહ્યા પરંતુ તેમને અડકવામાં પણ મહાપાપ ગણે છે અને આજ પાંચ હજાર વર્ષ વિત્યા કેડે કહેવાતી ઉંચ હિન્દુ જાતિના કેટલાક લિડરો હિન્દુઓને અંત્યજોને અડકવાની સલાહ આપે છે. આતો ફક્ત ગણુગ્રીના એક બે લિડરોનીજ સલાહ છે પરંતુ કેળવાયેલી હિન્દુજાતિની મનોદશા તો આજ સુધી તો તેવીને તેવીજ રહી છે. તેઓ આજ સુધી કદી અંત્યજો સાથે અડકવાના ભયે બેસતા સરખાએ નથી. એ શબ્દો મારા નથી પરંતુ હિન્દુ મોટા લિડરોએ કહ્યા છે અને સુરતમાંથી નીકળતા “હિન્દુ” પત્રે પોતાના તા. ૨૫-૬-૨૭ના અંકમાં ઉચાર્યા છે કે “ઘણી અફસોસની વાત છે કે હજી કેળવાયેલા વર્ગ પણ અંત્યજોને અડકતા નથી” અરે હિન્દુ લિડરોની મનોદશા પણ તેવીજ છે બહારથી તેઓ અધુત ઉધ્ધારના ખાલી પોકારો કરે છે પરંતુ તેમના દિલમાં તો પુરાણા સંસ્કારો ભરેલા છે. આ વાત અમારી સત્ય છે એ અમારા વિચારને નીચલી બિના ટેકો આપે છે. આર્ય પ્રવૃત્તિ ધાર્મિકસભા જે ડરાડુન મુકામે અને ૧૬૨૬ ના મેળાવડા માટે ભરાઈ હતી તે વેળા મજકુર

સભાના પ્રમુખ બિહારીલાલજી રખદાસે (ચમાર) એક દિવસ માટે સભાના સર્વ પ્રતિનિધીઓને ભોજન આમંત્રણ કર્યું પરંતુ ડેરાડુની આર્યસમાજે આમંત્રણ સ્વીકારતાં પહેલાં એ શરત લગાડી કે ભોજન તૈયાર કરનારા સર્વે બ્રાહ્મણોજ હોય અને બિહારીલાલે ફક્ત ભોજનનો ખર્ચજ આપવો. કહેવાય છે કે આથી બિહારીલાલે કહ્યું કે ભોજન કરવાની વ્યવસ્થા આર્યસમાજીયો કરી શકે છે પરંતુ ભોજન પીર-સવાનું કાર્ય અમારી જાતના (ચમાર જાતિના) ત્રણ ચાર કેળવાયેલા અને સ્વચ્છ શખસો રહેશે. પરંતુ ડેરાડુની આર્યસમાજે બિહારીલાલની આ શરત મંજૂર કરી નહિં.

“ (જુઓ લાહોર પ્રકાશ તા. ૨૧ એપ્રિલ ૧૯૨૬ પાન-૭) કદાચ બિહારીલાલ સ્વામી મહર્ષી દયાનંદ સરસ્વતિના શિક્ષણથી અભણ હશે કે તેઓએ અંત્યજો સાથે ભોજન કરવાને, મા, સાસુ કે પુત્રીની સાથે વ્યભિચાર કરવા જેવું બતાવ્યું છે (જુઓ હિન્દી સત્યાર્થ પ્રકાશ) નહિંતર કહેવાતી હિન્દુ ઉંચ જાતિને આમંત્રણ આપવાનો વિચાર બિહારીલાલ હૃદયમાં લાવવાની હિંમત પણ કરત નહિં અપૂરોસ !

કયા મિલા અર્જે મુદ્દા કરકે

જાત બી ખોઈ ઈસ્તિજા કરકે

જ્યારે કેળવાયેલા હિન્દુઓની આવી દશા છે ત્યારે તો અભણ વર્ગને ગામડાના લોકોનું તો પૂછવુંજ શું ?

અમારું તો માનવું છે કે હજી કરોડો વર્ષો શુજરી જશે તોયે હિન્દુ જનતા કદી અંત્યજોને પોતાના મંદિરમાં દાખલ કરવાની કે સાથે ખાવાની, કુવે પાણી ભરવાની કે બેટી વ્યવહારની કદીકાળે પણ છુટ આપશે નહિં. અરે! જે હિન્દુઓ ગામડામાં તો અંત્યજ ભાઈઓનો પડછાયો પણ પડવા હેતા નથી. તેમના ઘેરથી જેઓ વિસ કદમ દૂર રાખે છે જેઓને રસ્તામાં મળતાં દૂર રાખવા માટે “વેગળા” “વેગળા”નો પોકાર કરી મુકે છે તે ગ્રામ્યજનોની મનોદશા કયા લિડરો કે મહાત્માઓ સુધારી શકશે? અમને તો ખાત્રી છે કે કરોડો વર્ષ શુજરી જશે છતાંયે હિન્દુ જનતાના હૃદયમાં ઘર કરી બેસેલો અંત્યજો પ્રત્યેનો તિરસ્કાર કદી કદી મટશે નહિં, કારણકે તેમનાં ધર્મશાસ્ત્રોજ તેમને એમ કરવાનું શિખવે છે. જ્યાં સુધી એ ધાર્મિકશાસ્ત્રો દુનિયામાં મોબુદ છે ત્યાં સુધી અંત્યજોને હિન્દુ જાતિની ગુલામીમાંથી છુટકારો મળવો મુશ્કેલ છે. અંત્યજો સાથે ગુલામો જેવી નહિં પરંતુ ગુલામોથી પણ વધુ નિય અરે પશુઓથી પણ અધિક ખુરી વર્તાઈુંક આહરવાનું શિક્ષણ એ કહેવાતી હિન્દુ ઉચ્ચજાતિના શાસ્ત્રોમાં છે. ઠાંઈ ગાય, ભેંસ, ભકરી અથવા કુતરા વિગેરે જાનવરોના અડકવાથી મનુષ્ય અપવિત્ર થતું નથી પરંતુ એક અંત્યજ મનુષ્ય જાતિને અડકવાથી અપવિત્ર થઈ જાય છે. ગાયનું ગુમુત્ર હિન્દુધ-

ર્મમાં પાક ગણાય પરંતુ અંત્યજ કોઈ પાણીને અડકી લે
તો તે અપવિત્ર બને ને કદી પવિત્ર થાયજ નહિં. આર્ય-
સમાજ કે જે પોતાની સમક્ષ પોલિટીકલ સ્વાર્થ રાખી
કામ કરી રહી છે, નહિં કે ધર્મની ખાતર! આર્યસમાજીઓ
હિન્દુશાસ્ત્રનું ઉલ્લંઘન કરી અંત્યજોદ્ધારની ચળવળને ધાર્મિક
રંગ ચઢાવી કામ કાઢી રહ્યા છે. નહિંતર વૈદિકધર્મ પણ
આ ગુલામીથી ભરપુર છે. મનુસ્મૃતિ કે જેને સ્વામી હયાનંદ
સરસ્વતીમહારાજે પવિત્ર પુસ્તક માન્યું છે તેમાંથી કેટલાક
હવાલા અત્રે ટાંકું છું.

(૫) અંત્યજ જાતિ માટે ધર્મશાસ્ત્રોના ધારા.

(૧) શુદ્રનું નામ અપમાનજનક અને ગ્રાહ્યણનું નામ
આનંદ આપનારું રાખવામાં આવે (મ. અ. ૨ શ્લોક ૩૧-૩૨)

(૨) ગ્રાહ્યણ, ક્ષત્રિય અને વૈશ્યની હજમત, ચોટલી
અને જનોઈ ૮-૧૧ વર્ષની વયમાં થવું જોઈએ પરંતુ
(શુદ્રોને આ વાતોથી અલાગ્યા રાખ્યા છે કારણકે એ નિશા-
નીઓ કહેવાતી ઉંચ જાતિની છે) (મ. અ. ૨ શ્લોક ૩૫-૩૬)

(૩) જનોઈ કે જે અપવિત્રતાને વિદ્યાપ્રાપ્તીની આજ્ઞાનો
પરવાનો છે તે શુદ્રને મળી શકતો નથી કારણકે શુદ્ર અપ-
વિત્ર છે (મ. અ. ૨ શ્લોક ૩૬) (મ. અ. ૧૦ શ્લોક ૧૨૬)

(૪) જો શુદ્ર ખરીદવામાં આવ્યો હોય અથવા ખરીદ
કરેલો ન હોય તો પણ તેની પાસે દાસ (શુલામ)નું કામ

લેવું જોઈએ કેમકે બ્રાહ્મણના દાસ-કર્મને માટે શ્રી બ્રહ્માજીએ શુદ્રને પેદા કર્યો છે (મ. અ. ૮ શ્લોક ૪૧૩-૪૧૪)

(૫) શુદ્ર ધન સંગ્રહ કરી શકતો નથી (મ. અ. ૧૦ શ્લોક ૧૨૯)

(૬) બ્રાહ્મણ, શુદ્રદાસથી દોલત છીનવી લે એમાં કંઈ વિચાર કરે નહિં કારણકે એ દોલત એની માલિકીની નથી એ નિર્ધન છે (મ. અ. ૮ શ્લોક ૪૧૭)

(૭) બ્રાહ્મણ પાસેથી સેંકડે બે ટકા, ક્ષત્રિયથી ત્રણ ટકા વૈશ્યથી ચાર ટકા અને શુદ્રથી પાંચ ટકા વ્યાજ માસિક લેવું જોઈએ (મ. અ. ૮ શ્લોક ૧૪૨)

(૮) જો બ્રાહ્મણ શુદ્રને ચોર કહી દે તો બ્રાહ્મણ પાસેથી બાર રૂપીઆ દંડ લેવામાં આવે અને જો શુદ્ર બ્રાહ્મણને ચોર કહી દે તો તેનું અવયવ કાપવાને પાત્ર છે (મ. અ. ૮ શ્લોક ૨૬૭-૨૬૮)

(૯) જો શુદ્ર, બ્રાહ્મણ ક્ષત્રિય અથવા વૈશ્યને કટુ વાણી કહે તો તેની જીભમાં કાણું પાડી દેવામાં આવે કારણકે એ અવયવ નિયતી અર્થાત પગમાંથી પેદા થયો છે (મ. અ. ૮ શ્લોક ૨૭૦)

(૧૦) જો શુદ્ર, (અરે તું કલાણા બ્રાહ્મણથી નિચ) એવા ઉંચ સાહે બ્રાહ્મણ વિગેરેનાં નામ કે જાતને કહે તો તેના મોંમાં બાર આંગળના લોઢાને બળતો સળીઓ ઘોચી

દેવો જોઈએ (મ. અ. ૮ શ્લોક ૨૭૧) (વાહરે ધર્મ! આતે ધર્મ!! બલીહારી જાઉં આવા ધર્મ પર!!!—લેખક)

(૧૧) જો શુદ્ર પ્રાહ્મણોને ગર્વથી ધર્મનો ઉપદેશ કરે તો તેના મોઢા અને કાનમાં ગરમ તેલ રાજા નાખે (મ. અ. ૮ શ્લોક ૨૭૨) (જો ગરમ તેલ કાનમાં નાખવામાં આવે તો ફરી માણસ જીવતો રહે કે મરી જાય? આતો અંત્યજો માટે ખરો મનુ મહારાજનો અનુપમ ન્યાય!)

(૧૨) ચંડાળ વિગેરે મોટા માણસોના (પ્રાહ્મણ) અવયવ પર જે અવયવ વડે મારે તે અવયવને કાપી નાખવાની મનુજીની આજ્ઞા છે (મ. અ. ૮ શ્લોક ૨૭૬) હાથથી મારે તો હાથ કાપી નાખવો જોઈએ અને પગથી મારે તો પગ કાપી નાખવો જોઈએ (મ. અ. ૮ શ્લોક ૨૮૦)

(૧૩) નિચ માણસ (શુદ્ર વગેરે) ઉંચ માણસ (પ્રાહ્મણ)ની સાથે એક આસન પર બેસેતો તેની કમરમાં એધાણી (ડામ) કરી કાઢી મુકે અથવા એવી રીતે એના કુલા કાપી નાખવામાં આવે કે જેથી તે મરી ન જાય (મ. અ. ૮ શ્લોક ૨૮૧)

(૧૪) (શુદ્ર) ગર્વથી શરીર પર મુકે તો ખંને હોઠ છેઢી નાખવામાં આવે અને પેસાળ કરે તો પેસાળ ઇંદ્રિય કાપી નાખવામાં આવે અને પાંદે તો ગાંઠ કાપી નાખવામાં આવે (મ. અ. ૮ શ્લોક ૨૮૨)

(૧૫) જો શુદ્ર, બ્રાહ્મણના વાળ, પગ, ઠાઠી, ગરદન અથવા અંડ (પેળીઆ) ગર્વથી પકડી લે તો તેના હાથ કાપી નાખવા જોઈએ એ વિચાર ન રાખવો જોઈએ કે તેને વેદના થશે (મ. અ. ૮ શ્લોક ૨૮૩)

(૧૬) જે શુન્હા માટે કતલની સજા નિર્માણ કરવામાં આવી છે તે શુન્હા માટે બ્રાહ્મણનું ફક્ત માથું મુંડવામાં આવે અને શુદ્ર વગેરે બીજી જાતિઓને કતલ કરવામાં આવે (મ. અ. ૮ શ્લોક ૩૭૮)

(૧૭) બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય અને વૈશ્યની સ્ત્રી સાથે જો શુદ્ર વ્યભિચાર કરે તો તેની પેસાળ ઇન્દ્રિય કાપી નાખવામાં આવે અને તેનો માલ છિનવી લેવામાં આવે અને પછી કતલ કરવામાં આવે (મ. અ. ૮ શ્લોક ૪૭૪)

(૧૮) નિચવર્ણ (શુદ્ર) વાળો ઉંચ (બ્રાહ્મણ) વર્ણનો ધંધો કરવા માંડે તો રાજા તેની દોસત છિનવી તેને દેશ-માંથી કાઢી મૂકે (મ. અ. ૧૦ શ્લોક ૬૬)

(૧૯) બ્રાહ્મણની સેવા એ શુદ્રનું મોટું કાર્ય છે એને છોડી જે બીજું કરે છે તે સર્વે નિષ્કળ જાય છે (મ. અ. ૧૦ શ્લોક ૧૨૩)

(૨૦) શુદ્રનું તપ, ત્રણે વર્ણોની સેવા કરવી તે છે (મ. અ. ૧૧ શ્લોક ૨૩૫)

(૨૧) વેદ શુદ્રની પાસે વંચાય નહિ (મ. અ. ૪ શ્લોક ૬૬)

એ ૨૧ હવાલા મનુસ્મૃતિમાંથી નકલ કરવામાં આવ્યા છે જેને વાંચી દરેક સમજી માણસ સમજી શકે છે કે હિન્દુધર્મના લોક તે આર્યસમાજ હો, કે સનાતની હો, અંત્યજ અને શુદ્ધોની અધોગતિના તેઓ કેટલા પ્રમાણમાં જુમ્મેદાર છે. આવાજ નિર્દય, નિર્દાજ અને અધિકારથી ઉંધા કાનુનો લઈ આર્ય મહાશયો પોતાના વૈદિક ધર્મનો જુડો અરબસ્તાન, યુરોપ, અમેરિકામાં ઉરાડવાનાં સ્વપ્નાં દેખે છે. અને દુનિયાનાં બીજા ધર્મોને નષ્ટને નાખુદ કરી જ નો જુડો પ્રકાશવાનાં સ્વપ્નાં તેમને સૂએ છે.

ઉપલા 'લોકો' વાંચવાથી જણાય છે કે હિન્દુઓ અંત્યજોને પશુથી પણ અધિક નિચ ગણે છે તેનું કારણ એજ કે તેમના ધર્મશાસ્ત્રો એ પ્રમાણે શિક્ષણો આપે છે. તેમજ હિન્દુ ધર્મમાંથી જે હાલ આર્યસમાજ નામે નવો ધર્મ નીકળ્યો છે તેમાં પણ એ ગરીબ અંત્યજ કેમની કિંમત કેટલી અંકાણી છે તે સત્યાર્થ પ્રકાશના નીચેના હવાલાથી સમજાશે. એ આર્યસમાજે પણ આ ગરીબ અંત્યજ કેમની સહાય કરી નથી કે ઉંચ સ્થાને ચઢાવવાનું શિક્ષણ આપ્યું નથી બલકે તેમને તેજ દરજ્જામાં રાખ્યા કે જે દરજ્જામાં મનુ મહારાજે રાખ્યા હતા. એની સાખીતી માટે અમે સત્યાર્થ પ્રકાશમાંથી નીચેના હવાલો અત્રે ટાંકીએ છીએ.

“શુદ્રને જોઈએ કે નિંદા, અદેખાઈ, અભિમાન વગેરે દુર્ગુણો તરછોડી બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય, વૈશ્યની સેવા વાસ્તવિક રીતે કરે અને એજ દ્વારા પોતાનું જીવન નિર્વાહનાં સાધન પ્રાપ્ત કરે. શુદ્રનું ફક્ત એજ એક ગુણ અને આ એકજ કર્તવ્ય છે (સત્યાર્થ પ્રકાશ કુટ)

શુદ્રના સંબંધી ઉપરોક્ત પહેલા હુકમો મનુશાસ્ત્રના છે અને ઉપરનો છેલ્લો અભિપ્રાય સ્વામી દયાનંદ આર્ય સમાજના સ્થાપકનો છે. એ બંને અભિપ્રાય એક બીજાને મળતા છે. હવે ત્યારે આજકાલના ગણ્યા ગાંડ્યા આર્ય કે હિન્દુ મહાશયો અંત્યજોના ઉધ્ધાર માટે જે ચિસો પાડી રહ્યા છે તે શું ધર્મ વિરુદ્ધ કરતા નથી ? શું મનુમહારાજ અને દયાનંદજીનું શિક્ષણ ખોટું છે ? શું મનુમહારાજે અને દયાનંદજીએ ભૂલ કરી હતી ? અને જો મનુજી અને દયાનંદજીનું શિક્ષણ હિન્દુઓ સાચુ માનતા હોય તો ઉપલા નેતાઓ અધર્મી ઠરતા નથી ? મનુમહારાજ અને દયાનંદ તો કહી ગયા છે કે અંત્યજો તો ગુલામી માટેજ સર્જાયેલા છે. ત્યારે હવે હિન્દુઓ પોતાના ગુરૂની આજ્ઞાનું શી રીતે ઉલ્લંઘન કરી શકે ? કેવી રીતે તેમની (અંત્યજો) પાસે બેસી શકે ? કેવી રીતે તેમને કુવે પાણી ભરવા દે ? કેવી રીતે પોતાનાં દેવસ્થાને દર્શન કરવા દે ? આ બધું કરે તો શું તેઓ અધર્મી ના બની જાય ? હા, હા, થોડાક રાજદ્રાણી

ચાલના મહાશયો સિવાય દરેકે દરેક હિન્દુ એમજ માને છે. અને તેજ પ્રમાણે આજ સુધી સર્વે વર્તી રહ્યા છે તેમાં જરાએ ફેરફાર થયેલો નથી. હાથ કંગણને આરસી શી ? કિંવા હિન્દુ જાતિની અંત્યજ ભાઈઓ પ્રત્યે જે ગેરવર્તણૂક પહેલાં હતી તેવીજ ગેરવર્તણૂકના હાલ પણ ઠેર ઠેર સાક્ષાત્ દર્શન થાય છે અને મારા સર્વે અંત્યજ ભાઈઓ સારી પેઠે જાણે છે. એને માટે કંઈ ફલિલની જરૂર નથી.

હે મારા અંત્યજ ભાઈઓ ! મારે તમને એટલુંજ કહેવું જોઈએ કે જો તમારી દશા તમે સુધારવા માગતા હોય તો ઉભા થાઓ અને સાચા ધર્મને વળગી જીઠાને તરછોડો. શું બધા હિન્દુઓ તેમના ધર્મશાસ્ત્રથી હલટું કરી તમારી સાથે મેળ મેળાપ કરશે કે ? હુંજ તમને પુછું છું કે ગણ્યા ગાંઠ્યા, બે, પચીસ આર્યો સિવાય કોણ તમને અડકે છે ? અને આ અડકનારા આર્યોએ પણ પોતાના બોધ પ્રમાણે અમલ કરે છે કે કર્યો છે ? શું એ લલચાવનારા આર્યોએ તમારી લેગાં લોજન કર્યું છે ? તેમની છોકરીઓ તમને કોઈને પણ આપી છે ? તમને દેવદર્શનમાં લઈ ગયા છે ? ભાઈઓ એતો તમને ગુલામી-માંજ રાખવા માટે એમના ખાલી ખરાડા છે. એ તો હાંત ફેખાડવાના છે ચાવવાના નથી ! કહેવાનું છે કરવાનું નથી ! એ બે ત્રણ લિડરો, ગણ્યા ગાંઠ્યા હિન્દુ નેતાઓ પોતાના

કેદા પ્રમાણે કદાચ કરેએ ખરા પરંતુ અખિલ હિન્દુજાતિ કદી કદી પોતાના ધર્મની વિરૂધ્ધ કરશે નહિં કિંવા તમને મનુષ્ય હક આપશે નહિં, તમને અડકશે નહિં, તમને કુવે પાણી ભરવા દેશે નહિં, તમને તેમના મંદિરોમાં કદી કદી પેસવા દેશે નહિં એ ખચીતજ જાણજો.

(૬) હિન્દુઓએ શુદ્રો અને અંત્યજોને અધર્મી બનાવ્યા

જ્યારે હિન્દુઓએ ગરીબ, લોખી અંત્યજ જાતિ માટે એવો કાયદો ઘડ્યો કે જો કોઈ શુદ્ર વેદના શ્લોક સાંભળી લે તો તેના કાનમાં પીગળેલું સિસુ રેડી દેવામાં આવે અને મનુજીએ પ્રાહ્મણોને એ આજ્ઞા આપી કે શુદ્રની પાસે વેદ ન વંચાય અને શુદ્રને એમ કહી સમજાવી દીધા કે તમારી ઇશ્વર ભક્તિ એજ કે તમે પ્રાહ્મણ વગેરે ઉંચ જાતિની સેવા કરતા રહો અને એના સિવાય તમારી સર્વ ભક્તિ વ્યર્થ છે. તો પછી અંત્યજો ધર્મથી કેવી રીતે જાણકાર થાત અથવા કોઈ પંડિત કે ધર્મના ઇન્સપેક્ટર પ્રાહ્મણો પાસે જઈ કોઈ ધાર્મિક સ્વાલ પૂછવાનો શુનો શા માટે બેઠારી લેત ? અને જ્યારે અંત્યજ જાતિ ધાર્મિક વિદ્યા પૂછી પણ નથી શકતી કે શિખી પણ નથી શકતી અરે ! જેને સાંભળવાનો પણ ઓડર નથી, અને જે વિદ્યા પ્રાપ્ત કરવાનું નિશાન (જનોઇ) પણ રાખી શકતી નથી (મ. અ.

૨ જલોક ૩૯) તો પછી ધર્મ પ્રમાણે આચરણ કેવી રીતે કરી શકે ? તેઓ પરમેશ્વરને કેવી રીતે ઓળખી શકે ? ને કેવી રીતે ઈશ્વર પ્રાર્થના કરી શકે ? જ્યારે અંત્યજે આ બધી બાબતોથી અજ્ઞાન અને અભાગ્યશાળી રહે તો એમ ખચીત કહી શકાય છે કે કહેવાતી ઉચ્ચ હિન્દુજાતિ-એજ અંત્યજોને હંમેશને માટે અધર્મી રાખ્યા અને એઓએજ તેમને પ્રભુ જ્ઞાન ને પ્રભુ પ્રાર્થનાથી હંમેશને માટે દૂર રાખ્યા. અને તેઓને અધર્મી બનાવી મુક્યા. આ છે કહેવાતી ઉચ્ચ હિન્દુજાતિની ગુલામી અને સેવાનો અંત્યજ ભાઈઓને બદલો !

આ તકે મને આટલું કહી દેા કે શું હજી તમે એ કહેવાતી ઉચ્ચ હિન્દુજાતિની ગુલામીમાં રહી અધર્મીજ બની રહેવા માગો છો ? કે સત્ય ધર્મમાં દાખલ થઈ ધર્મિષ્ઠ બનવા માગો છો ?

હે મારા અંત્યજ ભાઈઓ તેના જવાબ માટે તમારાજ અંતઃકરણને પૂછો મને ખાત્રી છે કે એ સ્વાલનો જવાબ તમારું અંતર એજ આપશે કે આપણે લાંબા સમય સુધી અધમ દશામાં રહ્યા માટે હવે તો જાગવું જોઈએ અને એ આર્ય કે હિન્દુની ગુલામીમાંથી નીકળી સત્યધર્મમાં દાખલ થવું જોઈએ.

(૭) વેદનું શિક્ષણ અખિલ જગત માટે નથી

અંત્યજ અને શુદ્રોને માટે જે કાનુનો હિન્દુધર્મ શાસ્ત્રોમાં મળી શકે છે તેથી આ વાત સિદ્ધ થાય છે કે વેદ અખિલ જગત માટે નથી કેમકે જો અખિલ જગત માટે હોત તો આજે ૭ કરોડ અંત્યજોને પાંચ હજાર વર્ષ સુધી તેમને અધર્મી, અજ્ઞાની, ન રાખત અને વેદ શિક્ષણ ફક્ત સાંભળી લેવાથીજ તેમના કાનોમાં ગરમ ઉકળતા સીસાનો રસ રેડવાનો હુકમ ન આપવામાં આવત. અખદ્રી વાત ઉપરથી એ સિદ્ધ થાય છે કે પોતાના સ્વાર્થને ખાતરજ પ્રાદક્ષિણીએ વેદો ઘડી કાઢ્યા હતા અને તેથી એ પુસ્તક વિશ્વ પુસ્તક થઈ શકતું નથી અને એ પુસ્તક ઇશ્વર પુસ્તક ગણવાને પાત્ર નથી અને તેથી વૈદિકધર્મ વિશ્વધર્મ નથી તે ચોક્કસ છે. તો શું મારા અંત્યજભાઈઓ ! આ પોતાના સ્વાર્થને ખાતર ઘડી કાઢેલા હિન્દુ કે આર્યન વૈદિકધર્મમાં તમે રહેવા માગો છો ? કે સત્ય શોધક બન તમારા આ લોકને પરલોકના ઉદ્ધાર માટે વિશ્વધર્મ સ્વીકારશો ? એ વિશ્વધર્મ કયો છે તે અમે આગળ જત જણાવીશું અને સાબીત કરીશું કે વિશ્વધર્મ કયો છે. પણ તમારી મેળેજ એનો નિર્ણય કરી લેજો. હાલ એટલું બસ છે.

(૮) હિન્દુઓએ અંત્યજને સંસારિક ઉન્નતિથી રોક્યા.

કેઇ પણ મનુષ્ય સંસારિક ઉન્નતિએ ત્યારેજ પહોંચી શકે છે કે જ્યારે તે ધન સંગ્રહ કરી વેપાર, હુન્નરઆદી કરે. પરંતુ આ ગરીબ અંત્યજ કેમને હિન્દુધર્મે એથી પણ દૂર રાખ્યા ને ધન સંગ્રહ કરવાની ચોકખી મનાઈ કરી. જો કેઇ ગરીબ અંત્યજ લોગજોગે કંઈ ધન સંગ્રહ કરે તો બ્રાહ્મણ એ ધન ખિચારા અંત્યજ પાસેથી લુટી શકે છે, અને જો વેપાર શરૂ કરે તો તેનો માલ બ્રાહ્મણ છીનવી લઈ શકે છે. આ પ્રમાણે હિન્દુજાતિએ અંત્યજને ઉન્નતિથી રોક્યા અને તેમની દશા નિચેના કાવ્ય પ્રમાણે થઈ ગઈ.

ન ખુદાહી મિલા ન વીસાલે સનમ
ન ઇધર કે રહે ન ઉધર કે રહે,
ગયે હોનો જહાંકે કામસે હમ
ન ઇધર કે રહે ન ઉધર કે રહે.

અથવા કુર્આનના પવિત્ર શબ્દોમાં કહીએ કે:—

“ખસર દુનિયા વલ આખિરા”:-તેઓએ આ લોકને પરલોક ખંનેમાં નુકશાન ઉઠાવ્યાં ”

હિન્દુધર્મ હિન્દુઓને તાબે છે તેઓ ધર્મને તાબે નથી આજકાલ જે ગણ્યા ગાંઠ્યા હિન્દુ નેતાઓ પોતાના ધર્મ વિરૂદ્ધ અંત્યજને પોતાનામાં મેળવી લેવા માગે છે એથી એ વાત સિદ્ધ થાય છે કે હિન્દુ ધર્મ એના અનુ-

ચાચીઓના (હિન્દુજાતિ) તાળે છે. હિન્દુ પોતિકા ધર્મને તાળે નથી. એવા ધર્મને શું ભરોસો કે જે મનુષ્યનેજ તાળે હોય ! અને જ્યારે તે ધર્મના અનુયાયીઓ જ્યારે ચાહે ત્યારે તેને બદલી શકે. આજે અંત્યજોની ગરજ છે એટલે હિન્દુઓના કેટલાક નેતાઓ અંત્યજોને પોતાનામાં ભેળવી લેવા નિર્થક કાશિશે કરી લલચાવે છે અને કહેવાતી ઉંચ જાતિના હિન્દુઓને અંત્યજોને મનુષ્ય હક આપવા માટે નિર્થક ખરાડા મારી આગ્રહ કરે છે; પણ અંત્યજભાઈઓ એ તમારી ગણ્યા ગાંઠ્યા હિન્દુઓની દાંભિક રાજનિતી સારી પેઠે સમજી ગયા છે. તેઓ જાણે છે કે “ગરજ સરી તો વેદ વેરી” અર્થાત જ્યારે હિન્દુઓની ગરજ સરી જશે અને કદાચ અંત્યજોની ભેગી હિન્દૂ સંખ્યા બળે સ્વરાજ્ય પ્રાપ્ત થઈ જશે (અમને તો ખાત્રીજ છે કે આવી દાંભિક રાજનિતીથી હિન્દુઓ કદી સ્વરાજ્ય મેળવી શકનાર નથી) તો ફરી પોતાની રાજનિતી બદલતાં જરાપણ અચકાશે નહિં કારણકે જે જાતિ પોતાના ધર્મમાં ફેરફાર કરતાં અચકાતી નથી તો રાજનિતી બદલતાં તેમને કેાણ આડે આવનાર છે ? અને સ્વરાજ મળતાંજ ફરી મનુસ્મૃતિના સિદ્ધાંતો પ્રમાણે ચાલતાં તેમને કેાણ અટકાવનાર છે ? ટુંકમાં અંત્યજોને ગરજ સરતાં ફરી પુરાતન વખતની અધમ દશામાં રાખશે અને તેમના ધર્મના ફરમાન મુજબ અંત્યજોને રિખાવશે તેમાં કંઈ શક રહેતો નથી.

(૯) સનાતન ધર્મ શું છે ?

હિન્દુ ધર્મનાં શાસ્ત્રોના હુકમો અને શિક્ષણ અંત્યજ જાઈઓ માટે આપણે જોયાં. હવે એ હિન્દુ ધર્મ શું છે તેની કંઈક રૂપરેખા આપણે બાણવી જોઈએ. આપણે જોયું કે એ ધર્મમાં રહી અંત્યજો પોતાનું કદી કદ્યાણ કરી શકતા નથી. હવે હિન્દુ ધર્મમાં રહી આપણે પરલોકજીવન સુધારી શકીએ છીએ કે નહિ તેનું જાણવું અવશ્ય છે. પ્રથમ હું હિન્દુ ધર્મના શિક્ષણની કંઈક રૂપરેખા ચીતરીશ ત્યારબાદ બીજા ધર્મોની સાથે મુકાબલો કરી બીજા ધર્મોનું શિક્ષણ તમારી આગળ મુકીશ. એ ધર્મમાંથી જેનું શિક્ષણ સ્વાભાવિક, વાસ્તવિક, અકલને અનુસરતું અને આ લોકને પરલોકમાં કદ્યાણ કરતા જણાય તે ધર્મ સ્વીકારો એ તમારી ફરજ છે હવે હું સનાતન ધર્મ શું છે તેના વિષે અત્રે કંઈક લખીશ.

સનાતન ધર્મ શું છે ? લાખો પ્રભુઓ, દેવતાઓ, દેવીઓ, અને શેતાનોની પુજનો જથો છે. ગાય પણ પ્રભુ, શેતાન પણ પ્રભુ, ગણેશ (ગણપતિ) એટલે હાથી પણ પ્રભુ, અને હનુમાન એટલે વાંદરો પણ પ્રભુ, સાપ પણ ખુદા, અને આગ પણ ખુદા, પથર પણ ખુદા, નદી પણ ખુદા, જાતપાનનો એટલો બધો ફેર કે એક માણસનો પડછાંચો પઠવાથી બીજો માણસ અપવિત્ર થઈ જાય છે.

દરીયાની મુસાફરી કરવાથી મનુષ્ય ધર્મ પશુ ડુખી જાય છે. અને એમ છતાં અજબ જેવું એ કે કોઈ હિન્દુ રામને માને છે, કોઈ શિવને, કોઈ આગની પુજા કરે છે તો બીજો ગાયનો પેસાળ પીએ છે. કોઈ બકરાની કુરબાની કરવાને પોતાના મોક્ષ માટે જરૂરી સમજે છે. તો વળી કેઈ બીજો કહે છે કે જાનવરોને મારવાથી માણસ બીજા જન્મમાં તેજ જાનવરનાં ખોળીયામાં જન્મ લેવો પડે છે. ત્યારે હિન્દુ ધર્મ શું છે એનો જવાબ એક ઘણોજ અશક્ય વિષય છે. જે માણસ હિન્દુના ધર્મમાં પેદા થાય પછી તેની ગમે તેવી મન્યતા હોય, જો તે ગાયને પૂજ્ય માનતો હોય તો તે હિન્દુ કહી શકાય છે કારણ કે લાહોરના હિન્દુ ન્યુસપેપર “ટ્રીબ્યુને” એક વખત લખ્યું હતું કે હિન્દુ સભાની મિટીંગમાં ફક્ત એકજ વાત એવી હતી જેનાપર બધા હિન્દુઓ એકમત હતા. અને એ વાત એ હતી કે ગાય પવિત્ર અને પૂજ્ય જાનવર છે. એ વગર બીજા બધા વિષયો પર દરેક હિન્દુનો અભિપ્રાય જુદો હતો.

(૧૦) આર્ય ધર્મ શું છે ?

હવે રહ્યું આર્ય ધર્મનું શિક્ષણ તો તે એ છે કે તેઓનો ખુદા ન ટળી શકે એવા નેચરના કાયદા કાનુનોથી જકડાયેલો છે. અને એ કાનુનો આગળ એનું કંઈ પણ ચાલતું નથી, તે એ કાનુનોનો ખતાવવા વાળો નથી. બદલે

તેનો પાવર એક કંપનીના મેનેજર જેને કંપનીના કાનુનો પ્રમાણે અમલ કરવો પડે છે તેના કરતાં કંઈ વધુ નથી. તે કોઈ આત્માને તેના ગુન્હાઓથી છુટકારો આપી શકતો નથી. ખલકે આત્માને દરેક સ્થિતિમાં પોતાની નેકીબદ્દી એટલે ભલાઈ અને ખુરાઈનો ખલકો નવા જન્મમાં ભોગવવો પડે છે. તે કોઈના ગુન્હાઓને માફી કરી શકતો નથી. અને તે કોઈ નાખુદ ચીજને હસ્તીમાં લાવી શકતો નથી. મતલબ તેની શક્તીનો અડસટ્ટો મનુષ્યની શક્તી અનુસાર કરવામાં આવ્યો છે. ખલકે આર્ચાવરત એટલે હિન્દુસ્તાનને તેનું વતન નિર્માણ કરી દેવામાં આવ્યું છે. તો તે આ દેશ સિવાય બીજા કોઈ દેશમાં આત્મીક પેશ્વા (ખુદાઈ રસ્તો દેખાડનાર) કે ઋષિ પેદા કરી શકતો નથી. બાકી આર્ચાઓના ખ્યાલ પ્રમાણે તો બીજા દેશોમાં જેટલા પેગંબરો અને ખુઝુર્ગો માનવામાં આવે છે તે બધા (નઉઝો બિલ્લાહ) જુઠા, દાંભીક અને દગાખોર હતા.

(૧૧) હિન્દુ ધર્મ ત્યાગવાનો સ્વાલ.

ઉપર આપણે જોયું કે ન સનાતન ધર્મનું શિક્ષણ કે ન આર્ચા ધર્મનું શિક્ષણ એવું છે કે જે અક્કલ ને અનુસરતું કે સ્વભાવિક, વાસ્તવિક કે વિશ્વ ધર્મ કહી શકાય, તેમજ આપણને એ પણ માલમ પડી ગયું કે હિન્દુ કોમ અંત્યજો સાથે કેવી કેવી ગેરવર્તણુંક આદરી કરોડો મનુષ્યને

હજારો વર્ષ સુધી ગુલામ બનાવી રાખ્યા અને ગુલામો પણ કેવા ! કે પશુથી પણ વધારે નિચ અને અપમાન જનક દશામાં રાખ્યા. વળી સદાંતરને માટે કોમી અપમાન સહન કરવા અને ભોગવવા અંત્યજોને કપાળે લેખ લખી આપ્યા. આ બધા કારણોથી અંત્યજો સારી પેઠે સમજે છે કે આવા ધર્મમાં રહી તેઓ પોતાની કદી ઉન્નતિ કરી શકતા નથી કે પોતાની અપમાન જનક દશાને કદા બદલી શકતા નથી. ત્યારે હવે આવા ધર્મમાં રહેવું અને તેને કબુલ રાખવો એ પોતાની ગુલામીના ખતપર પોતાના હસ્તે જાતેને પોતે સહી કરી તેને રજીષ્ટર કરાવવા સમાન છે

હો અંત્યજ લાઠ્યો ! જે ધર્મે તમને રહાય ન આપી તે ધર્મના અનુયાયીઓ તમને ક્યારે મદદ કરી શકે છે ? જ્યાં સુધી એક હિન્દુ, હિન્દુ છે ત્યાં સુધી કદી તમારી ઉન્નતિ કરવામાં મદદ કરી શકતો નથી. કેમકે તે પોતાના ધર્મનું કદી ઉલંગ્ન કરી શકતો નથી એટલે લાચાર છે. તેઓ હંમેશાં તમને પોતાના પગના જોડા સમાન લેખે છે અને કદાચ સ્વાર્થની ખાતર માથે પણ રાખે છતાં ગરજ સરતાં તેને તો પગમાંજ પહેરશે. આ શબ્દો મારા નથી પરંતુ આર્ય સમાજીયોના એક મોભેદાર લિડરના છે. સ્વામી વિશ્વાધાનંદજી કે જે એક જોખમદાર વ્યક્તિ છે તેમણે આ શબ્દો કહ્યા અને તે પણ ઘરમાં બેસીને નહિ,

પરંતુ ગુરુકુળ દલિત ઉદ્ધાર સમાના મહાન મેળાવડામાં કરેલા એક ઉપદેશ વખતના છે. તેઓ શું કહે છે તે લગાર ઠંડા હૃદયે હિન્દુભાઈઓ સાંભળે અને અંત્યજ ભાઈઓ શાન્ત દિલે એ પર વિચાર કરે, સ્વામીજી કહે છે કે:-

“વખત આવે છે ત્યારે નદિની પેલીપાર જવું પડે છે તો માણસ જોડા ઉતારી માથા પર મૂકી દે છે, માટે ભાઈઓ વખત આવ્યો છે કે અંત્યજોને ગળે લગાડી દ્યો” (અખબાર “તેજ” દિલ્હી તા. ૨૫ માર્ચ ૧૯૨૭) અર્થાત જોડા એક નિયમ અને ગંદી વસ્તુ છે પરંતુ લાચારીના લીધે તેને માથા પર મૂકવા પડે છે તેજ પ્રમાણે આજકાલ મુસલમાનો અને ખ્રિસ્તીઓ તરફથી અંત્યજોને તેમના ઉદ્ધાર માટે પોતાના ધર્મમાં મેળવી લેવાની કેશિશો થઈ રહી છે તેથી વખત જોઈને આર્યસમાજોને કેટલાક સંગઠનની હિન્દુઓના તરફથી અંત્યજોને દમ દિલાસો આપવા ખાતર પોતાનામાં મેળવી લેવાનો ઢાંગ થાય છે, અને પછી જેમ પગનાં ખાસડાં પગમાંજ પહેરી લેવામાં આવે છે તેમ વખત જતાં ને ગરજ સરતાં શુદ્ર તે શુદ્ર, ને અંત્યજ તે અંત્યજ રહેશે ને એ કહેવાતી ઉંચ હિન્દુજાતિ તેમ રાખશેજ. ઉપરનું ભાષણ એક મોલોદારને જોખમદાર આર્ય વ્યક્તિનું છે અને તે એક મહાન મેળાવડામાં આપવામાં આવ્યું હતું આ ભાષણપરથી હિન્દુ અને આર્યસમાજીયોની મનોદશા અને તેમના હૃદયની શુષ્કતા જણાઈ આવે છે.

હિન્દુ તમને તમારો હાથ પકડી તમને પોતાના બાઇઓની માફક સાથે બેસાડી શકતો નથી. હિન્દુ જાતિના જુદી જુદી વર્ણોના સભ્યો એકજ પંગત પર બેસી બાઇ શકતા નથી ત્યારે તમારી સાથે તો એક પંગતમાં બેસીજ કેમ શકે ? તેઓ તમારી સાથે લગ્ન વ્યવહાર કે બીજા કનેક્ટ સંબંધ બેડી શકતા નથી. તેઓ સામાજિક કે મુદ્દારાના સંબંધમાં તેઓ તમને પોતાનો પ્રતિનિધી બનાવી શકતા નથી અને આજકાલ જે અંત્યજ ઉદ્ધારના માટે જે પોકારો થઈ રહ્યા છે તે ફક્ત તમારી ગુલામીની સાંકળો વધુ ફેલાવા અને વધુ મજબુત કરવા માટે છે. નહિંતર તમને મનુષ્યના સરખા હકોની સમાનતા કેમ આપતા નથી ? અને તમારી સાથે રોટી વ્યવહાર કેમ કાયમ કરતા નથી ! બેટી વ્યવહાર કેમ કાયમ કરતા નથી ! આજ મહાત્મા ગાંધીજી કોલેજોના નવચુવાન વિદ્યાર્થીઓ પાસે વિધવાઓ સાથેજ લગ્ન કરવાનાં વચનો લઈ રહ્યા છે પરંતુ હિન્દુ ઉંચ કહેવાતી જાતિના માળાપોથી એવું વચન નથી લેતા કે તેઓ પોતાની છોકરીઓ અંત્યજોનેજ આપે સામાન્ય વર્ગના હિન્દુઓની તો વાતજ જવા દો પરંતુ અંત્યજો ઉદ્ધારના દાવાદારોએ પોતેજ ઉપદ્રી બિના પર અમલ કર્યો નથી. મારા અંત્યજ બાઇઓ ! આજ તમારી સમક્ષ મોત અને જીવંતીનો ફાલ ઉલો છે. જો તમે હુમલાં પોતાની

જાતિની ચિન્તા ન કરી અને આર્ય સમાજ અથવા કૈટલાક પોલિટિકલ લિડરોની જાળમાં પૂસી ગયા તો તમારી ગરદન ગુલામીથી કદી બહાર નીકળવાની નથી. આથી તમારી તો ફરજ છે કે આવા ધર્મને તમારે તો ત્રણ ત્રણ નમસ્કાર કરવા જોઈએ. જે ધર્મમાં તમને ગુલામી અને નુકશાન સીવાય કંઈ પણ સંસારિક કે ધાર્મિક લાભ નથી. હવે સ્વાસ્થ્ય એ રહે છે કે હિન્દુ ધર્મ મૂકી દઈએ તો ખીજો ધર્મ કયો છે કે તમને પોતામાં મેળવી લેવા તૈયાર છે તમારી સમક્ષ જે ધર્મ:—ઇસ્લામ અને ખ્રિસ્તી છે. હવે એ બંને ધર્મોમાંથી શ્રેષ્ઠ કયો છે ? સામાજિક, આર્થિક, રાજ્યદ્વારી, ધાર્મિક લાભો કયા ધર્મમાં વધુ છે ? એ સર્વનો વિચાર કરી એક ધર્મને પસંદ કરી તે ધર્મમાં સર્વે સાથે ને સાથે, અખિલ સમાજ સાથે દાખલ થઈ જાઓ એવી મારી નમ્ર સલાહ અંત્યજલાઈઓને છે.

હવે આપણે પહેલાં ખ્રિસ્તી ધર્મ શું છે તે તપાસીએ.

(૧૨) ખ્રિસ્તી ધર્મ શું છે.

ખ્રિસ્તી ધર્મમાં એમ કહેવાય છે કે પરમેશ્વરના ઇન્સાફે તેની કૃપાને જકડી રાખેલી છે, ઇશ્વર ઇસુ ખ્રિસ્ત (હજરત ઇસા અલયહીસ્સલામ) ની મદદ વગર કોઈના ગુન્હા માફ કરી શકતો નથી, જગતનાં પાપ માફ કરવા માટે તેને પોતાનો પુત્ર પેદા કરીને ફાંસીપર ટાંગવો પડ્યો. તો પછી

ખ્રિસ્તીઓના એવા ખુદાની સાથે લગાર ઇસ્લામના અરહમુરરાહેમીન (બધા મહેરબાનો કરતાં સૌથી મોટો મહેરબાન) નો મુકાબલો કરી જુઓ. કિંવા બંન્ને ધર્મના ખુદાને ઓળખવાના શિક્ષણમાં કેટલો તફાવત છે. ઇસ્લામ શિખવે છે કે ખુદા પોતાના બંદાઓ ઉપર ઘણોજ મહેરબાન અને દયા કરવાવાળો છે. જે એક છે, અનુપમ છે, જે બેપરવા છે, ન તો કોઈનો તે પૂત્ર છે, ન તેનો કોઈ પુત્ર છે. અને ના તેના સમાન કોઈ બીજો છે. ફરી-યાદોનો સાંભળનાર છે પોતાના બંદાઓ ઉપર સો મા,બાપથી વધારે મહેરબાન છે.

(૧૩) ખ્રિસ્તીઓમાં કાળા, ગોરાનો મહા મતભેદ છે.

યૂરોપમાં ગુલામીનો રિવાજ નથી પરંતુ ત્યાં ગુલામી બીજા રંગમાં હસ્તી ધરાવે છે. યૂરોપના લોકો, એશિયાના લોકોને પોતાના ગુલામ જેવા સમજે છે ખુદ યૂરોપમાંજ મુડીવાળા લોકો મનુરોને પોતાની ગુલામીની સાંકળોમાં જકડેલા છે બદકે યૂરોપની સામાજિક રિવાજોમાં ગુલામી ઘુસી ગઈ છે. ત્યાં એક ઉમરાવ (લોર્ડ) એક સાધારણ માણસની બરાબર ગણાતો નથી, ખુદ ચર્ચ (ખ્રિસ્તી દેવળ) કે જે ખુદાનું ઘર કહેવાય છે ત્યાં પણ નાના મોટાનો ભેદ રાખવામાં આવ્યો છે. ત્યાં મોટા માણસોની જગા અલગ હોય છે અને ગરીબ માણસોની અલગ હોય છે.

વળી ખ્રિસ્તીઓમાં આકાશ અને અવનિ જેટલો અંતર કાળા, ગોરાનો હોય છે. યૂરોપ, અમેરિકાના ઉજળા રંગના ખ્રિસ્તીઓ કાળા રંગના ખ્રિસ્તીઓ સાથે ગુલામ કરતાં પણ વધુ નીચ વર્તણુંક આદરે છે. એટલે ખ્રિસ્તી થવું એ કાળા બ્રાહ્મણની ગુલામીમાંથી નીકળી ગોરા બ્રાહ્મણ (યૂરોપિયન ગોરા લોકો) ની ગુલામીમાં જવું ખરાખર છે કિંવા એક મુસ્લીમતમાંથી છુટી બીજી મુસ્લીમતમાં પડવા સમાન છે, અથવા વરસાદથી નાશી પડનાળ (નેવાં) નીચે ઉભા રહેવા સમાન છે એટલે વાઘના મોંમાંથી છુટી સિંહના મોંમાં જવા સમાન છે.

ત્યારે કયો ધર્મ એવો છે કે તેમાં હાખલ થતાંજ તે ધર્મના માણસો સર્વ હુકો આપવા તૈયાર થઈ જાય છે અને જાતિલેદ ભાવ જેઓમાં જરાયે નથી અને જે ધર્મમાં હાખલ થતાંજ તેના અનુયાયીઓ નવા માણસને પોતાનો ભાઈ લેખે છે અને જેમાં કાળી, ગોરી, પીળી કે લાલ ચામડીનો લેદ નથી. અફગાની, તુર્કી, ઈરાની, અરબી, અંગ્રેજી, હિન્દી, અમીર કે ફકીર એકજ હારમાં ઉભા રહી લેદભાવ વિના પ્રાર્થના કરી શકે છે, એવો ધર્મ કયો છે ? એવો ધર્મ તે મારી નજરમાં વિશ્વધર્મ ઇસ્લામ છે. ઇસ્લામજ એવો સ્વાભાવિક ધર્મ છે કે જે અંત્યજનોનો સર્વ રીતે જીવન ઉધ્ધાર કરનાર છે. એ ઇસ્લામના ભાઈચારામાં આપણે કેમ

હાખલ થવું જોઈએ કારણકે એના ભાઈચારામાં હાખલ થવાથી આર્થિક, સામાજિક, રાજદ્વારી અને ધાર્મિક કાયદાઓ જે બીજા ધર્મોમાં છે તેના કરતાં એમાં વધારે છે. એ બધા કાયદાઓ મેં મારા પહેલા પુસ્તક “અંત્યજ ભાઈઓને સંદેશ”માં જણાવી ગયો છું છતાં અત્યારે ઇસ્લામ ધર્મની કંઈક રૂપરેખા તમને બતાવીશ.

(૧૪) ઇસ્લામ ધર્મ શું છે ?

ઇસ્લામજ એક એવો ધર્મ છે કે દરેક જાત, દરેક વય, અને વંશના સ્ત્રી પુરૂષો માટે પોતામાં સંસારિક અને આત્મિક શિક્ષણ ધરાવે છે. એક જંગલી માણસ પણ જો ઇસ્લામી કાયદા કાનુન અનુસાર અમલ કરે તો તે ધીમે ધીમે મહાત્મા (વલી)ની પદ્ધતિએ પહોંચી શકે છે. તેમજ આ ધર્મ સ્વાભાવિક, અકકલને અનુસરતો હોવાથી તેના પર અમલ કરવાથી આત્મિક આનંદ પ્રાપ્ત થાય છે. ઇસ્લામની માન્યતા એ છે કે પરમેશ્વર એક છે, તે સૌથી શ્રેષ્ઠ મહાકૃપાળુ છે, દરેક ચીજનો ઉત્પત્ત કર્તા છે, દરેક કાર્ય કરવાની શક્તિ રાખે છે, તેણે આ જગતને કર્મસ્થાન એટલે કર્મ કરવાની જગા બતાવી છે, અને પરલોક એ કર્મકૃણ મેળવવાની જગ્યા છે, અને સારાંમાઠાં કર્મ પ્રમાણે મનુષ્યની આત્મિક ઉન્નતિ થાય છે, પરમેશ્વર સૌથી મહાન કૃપાળુ હોવાથી મનુષ્યનાં ઘણાંખરાં પાપોની ક્ષમા (માફી)

આપી શકે છે. અને સૌથી શ્રેષ્ઠ સખી દાતા હોવાથી તેઓ મનુષ્યને તેની લાયકાત કરતાં પણ વધુ ઈનામ અર્પણ કરે છે. આ લોકમાંજ તેની કુદરત પૂર્ણ થતી નથી પરંતુ તેની શક્તિ સર્વે લોકમાં છે. તે મનુષ્યના આત્માઓને આ સંસારમાં વારંવાર મોકલ્યા કરવાને બદલે પરલોકમાં તેમની આત્મિક આવશ્યકતાઓને અનુસરી મોકલી આપે છે. મનુષ્યનાં શિક્ષણ અને સત્યમાર્ગ જતાવવા અર્થે પરમેશ્વરે પ્રત્યેક દેશ અને કૌમમાં એક એક પેગંબર (ખુદાઈ સંદેશ પહોંચાડનાર) પેદા કર્યો છે. અલબત્ત હવે કોઈ પણ પેગંબર આવવાની આવશ્યકતા નથી કારણકે પરમકૃપાળુ પરમેશ્વરે પવિત્ર કુર્આનમાં મનુષ્યનો ધર્મ સંપૂર્ણ કરી દીધો છે. આથી પેગંબર મોહમ્મદ (સં.) સાહેબ પરમેશ્વરના અંતિમ પેગંબર છે. એમના પછી કયામત સુધી કોઈ પેગંબર આવનાર નથી.

પવિત્ર કુર્આનનું શિક્ષણ કેટલું સ્વભાવિક છે ! તે શિક્ષણ આપે છે કે ઉંડા વિચાર અને મનન કરો અને તમારી સર્વે શારિરિક અને આત્મિક શક્તિઓનો વ્યાજબી ઉપયોગ કરો. પરમેશ્વરની પ્રસાદીઓ અને બક્ષિસો આ લોકમાં પ્રાપ્ત કરો અને પરલોકમાં તેની કૃપા અને પ્રસાદીના ઉમેદવાર બનો. વળી આગળ શિક્ષણ આપે છે કે કુર્આની કાનુનો જે બધા સ્વાભાવિક અને અછલોને અનુ-

સરતા છે તેની વિરૂધ્ધ ચાલીને તમારા જીવ પર જીલમ આઢરશેા મા.

કુર્આનમાં ખુદા વારંવાર પ્રમાવે છે કે આ દુનિયાં મેં રમત અથવા મજાક માટે ઉત્પન્ન કરી નથી બલ્કે મારા હરેક કાર્યમાં એક ઉદ્દેશ સમાયેલો છે તેથી તમે જોટી સમજથી દોરાઈ તમારાં કાર્યોને ખરખાદ કરશેા નહિ.

પવિત્ર કુર્આનમાં બીજા પેગંબરોના અનુયાયીઓનું વર્ણન આપેલું છે. તે ઉપરથી આપણે બોધ ગૃહણ કરી શકીએ છીએ. કુદરતી દેખાવોનું વર્ણન છે જે પર મનન કરી આપણે લાલદાયક પરિણામો પ્રાપ્ત કરી શકીએ છીએ. વળી એમાં સાફ અને સચોટ સુચનાઓ આપવામાં આવી છે કે જે ઉપર અમલ કરીને આપણે (મનુષ્યજાતિ) આ લોક અને પરલોકમાં અનેક ફાયદા ઉઠાવી શકીએ છીએ. યુરોપ, અમેરિકા વિગેરે પાશ્ચાત્ય દેશોની પ્રજાએ પવિત્ર કુર્આનના શિક્ષણના એ લાગ કે જે આપણી સંસારિક જીવન સાથે સંબંધ ધરાવે છે તે પર અમલ કરીને મહાન લાભો અને ફાયદાઓ પ્રાપ્ત કર્યા છે.

એક હજાર વર્ષ પૂર્વે આરબ પ્રજાએ પવિત્ર કુર્આનની સંસારિક અને આત્મિક એમ ઉભય શિક્ષણપર અમલ આઢરીને આ લોકને પરલોકમાં ઇઝઝન અને મોટાઈ પ્રાપ્ત કરી હતી.

પરંતુ કાળ પરિવર્તનની માફક હાલના જમાનાના હિન્દી મુસલમાનોના અમલમાં પણ પરિવર્તન થયું છે તેમનો કુર્આનના સંસારિક અને આત્મિક શિક્ષણ પર પુરો અમલ નથી અને આજ કારણે તેઓ રાજદ્વારી અને આર્થિક બાબતમાં પછાત પડતા દેખાય છે. મુસલમાનો આજે પણ પુરા કુર્આની શિક્ષણ પર અમલ કરતા થઈ જાય તો મને આશાજ નહિ પણ મારી ખાત્રી અને દૃઢ માન્યતા છે કે તેઓના પૂર્વજો જેમ જગતના ગુરૂ હતા અને જેમની વિરહાક મોરોઠોથી ચિન સુધી વાગતી હતી તેવા તેઓ થઈ જાય એમાં ડરો શક કે સંદેહ નથી.

એક બીજા જોડે પ્રેમ રાખવા, મનુષ્યજાતિ પર ઉપકાર કરવા, માત પિતા, સગા સનેહીઓની સેવા કરવા, ન્યાયથી વર્તવા, કોઈના પર જીલમ ન કરવા, વિદ્યા પ્રાપ્ત કરવા, બાળકોને કેળવણી આપવા, વેપાર કરવા, સત્યકર્મથી કમાણી કરી પોતાનું અને પોતાનાં બાળ બચ્ચાંઓનું ભરણ પોષણ કરવા, પરમેશ્વરના માર્ગમાં દાન કરવા, તોલ કરતી વેળા નમતું તોળવા, જે વસ્તુ પોતાને માટે ખરાબ ગણાય તે બીજાઓ માટે ખરાબ સમજવા. પરસ્પર સલામ કરવા, સર્વનું ભલું ઇચ્છવા, સંપ અને શાન્તિ સ્થાપન કરવા, અને ફિસાહ ઝગડાથી બચવા, પવિત્ર કુર્આન શિક્ષણ આપે છે. વળી તે શિખવે છે કે સ્વચ્છ રહો કેમકે પરમેશ્વર

સ્વચ્છ અને પવિત્ર છે અને તે સ્વચ્છ રહેનારાઓને પોતાનો મિત્ર ગણે છે.

કુર્આન વળી ઉડાઉપણા અને કંબુસાઈથી બચવા, સ્ત્રીઓ સાથે ઉપકારથી વર્તવા, જીહું ન બોલવા, હરામ વસ્તુઓથી બચવા, લાંચ રૂશવત ન લેવા, પોતાની વિરૂધ્ધ હોય છતાં સાચીજ સાક્ષી પૂરવા, આપેલું વચન પાળવા, શિક્ષણ આપે છે. તે ઉપરાંત એ શિખવે છે કે આ દુનિયામાં સુસ્ત બની બેસી ના રહો કેમકે જગત એ કાર્ય કરવાની જગ્યા છે. માટે જો આજસમાં રહી તમારી વય પુરું કરશો તો પાછળ પસ્તાવું પડશે કારણકે ફરી અહીં આવવાની તક મનુષ્યને આપવામાં આવતી નથી.

પવિત્ર કુર્આનનું આત્મિક શિક્ષણ એ છે કે પરલોક (મરણ પછીની દુનિયા) પર માન્યતા રાખો. મનુષ્યે એવો વિચાર ન કરવો જોઈએ કે મરણ પછી જીવનનો અંત આવી જાય છે મરણ પછી પણ માણસને પોતાનાં કરેલાં સારાં, નરસાં કર્મોનો સારા કે નઠારા બદલા માટે પરલોકમાં ઉભા કરવામાં આવશે અને પોત પોતાનાં કર્મ પ્રમાણે સજા કે બક્ષીસ મળશે મનુષ્ય ઉત્પત્તિનો ઉદ્દેશ કૃપાળુ કીરતારની બક્ષિત કરવાનો છે માટે તેનુંજ સ્મરણ કરતા રહો કે જેથી તમારા હૃદય અને આત્માને આરામ અને આનંદ

મળતો રહે. દિવસમાં પાંચ વેળાની નમાઝ પઢવા, પાપોની ક્ષમા માગવા, સત્માર્ગ અર્થાત શરીઅતતા સીધા માર્ગ પર ચાલવા, અને આત્મિક અને સંસારિક પ્રસાદીઓ પ્રાપ્ત થવા માટે મહાન કીરતાર પાસે દુવા માગવા કુર્આન તમને કહે છે. વળી તે શિખવે છે કે ખરેખર મોમીનો એક બીજામાં લાઇ સમાન છે અને પરસ્પર લાગણી રાખે. કિંવા એક બીજાના સુખ દુખમાં લગીયા રહે. પરમેશ્વર સિવાય કોઇની પણ સમક્ષ પોતાને બેઆબરૂ કરે નહિ, સ્વમાન બળવે, તમારી મનોકામનાને કાબુમાં રાખે અને આત્મિક શક્તિઓને વધારે વળી સાથે સાથે તમારા જીવનની વ્યાજબી આવશ્યકતાઓને પુરી કરે. કે જેથી તમે મધ્યમ માર્ગે આચરણ કરી શકો. મહાન પેગંબર હજરત મોહંમદ (સ. અ. વ) સાહેબના પવિત્ર પગલે ચાલે કે જેથી તમે પણ મહાન પ્રભુના પ્યાર થઇ જાઓ. કોઈ માણસથી એ કારણસર દ્વેશ કે અદાવત રાખે નહિ કે તે માણસ પર કોમનો, કાળા રંગનો, કે હલકી જાતનો છે. કીરતારના દરબારમાં તો તમારા અમલ, આચરણ પૂછવામાં આવશે.

આ છે વિશ્વ ધર્મ ઇસ્લામની ટુંક રૂપરેખા, પરંતુ હે મારા અંતઃજલાઈઓ ! જેમ આપણે કોઈ સુંદર મકાન, ઝાડ, બાગ કે ખુબસુરત મનુષ્યનું ઉપર ટપકેતું ખાલી

રેખા ચિત્ર જોઈ લેવાથી તે મકાન, ઝાડ, બાગ કે મનુષ્યનું સુંદરતા કે સૌંદર્યતાનો અંદાજ થઈ શકતો નથી તેનું પ્રમાણે આ મારા નજીવા ખુલાસાથી વિશ્વધર્મ ઇસ્લામનું અસલ ખુબસુરતી તેની આકૃષ્ટતા અને તેની ખૂબીયેને અંદાજે તમે કરી શકતા નથી એ સર્વ તો તમે ત્યારે જ જાણી શકો છો કે જ્યારે તે પવિત્ર કુઆન તેના ખુલાસા બાબત, અને મહાન પેગંબર મોહંમદ (સ.) સાહેબ અને તેમના સહાબીઓ (સાથીઓ)ના પવિત્ર જીવન વૃત્તાંતોને અભ્યાસ કરશો ત્યારેજ માલુમ પડશે કે ઇસ્લામ શું છે અને તે કેવી મહાન ગણના કરવાને પાત્ર છે. ઇસ્લામનું એક એવો ધર્મ છે કે જે મનુષ્યને અપમાન ભરી દશા માંથી કાઢી ઉન્નતિના ઉચ્ચ શિખરે પહોંચાડી આપે છે.

(૧૬) ઇસ્લામી સમાનતા વિષે એક માલવી પંડિતનું સચોટ શાક્ષી.

ઇસ્લામ ધર્મ અને તેની ખૂબીયો વિષે વાંચક વગેરે કંઈક જાણ્યું હવે હું અત્રે ઇસ્લામી સમાનતા વિષે જે બોલ કહેવા ઇચ્છા રાખું છું પરંતુ તે વિષે કહું તે પહેલાં ઇસ્લામી સમાનતા વિષે એક માલવી બ્રાહ્મણના વિચારે અત્રે ટાંકીશ જેથી વાંચક બધુઓને સ્પષ્ટ જણાઈ આવશે કે હિન્દુ નેતાઓએ હિન્દુજાતિના હૃદયમાં એક પ્રકારનું દ્રેષની લાગણીને તિરસ્કાર બેસાડી દીધો છે. અને તેને લઈને

હિન્દુઓ કોઈ કોઈ વેળા ઉપર ટપકેના ભાઈચારાના દેખાવે
કરતા રહે છે. એ સિવાય એ લોકોમાં અસત્રી ભાઈચારા
જેવું કંઈજ નથી. પંડિત મદનમોહન માલવીયા શુદ્ધિ અને
સંગઠનના મહા નેતા છે, છતાંએ કોણ નથી જાણતું કે
તેઓ અત્યંતની સાથે ખાવાપીવામાં પણ બાધ ગણ છે.
એજ કારણથી તેઓ જો કે અત્યંતદ્વાર અને શુદ્ધિના
પોષક કરી રહ્યા છે છતાં અધાપી પર્યંત તેઓએ કદી
કોઈ અત્યંત અથવા શુદ્ધ થયેલાની સાથે ખાનપાન વ્યવ-
હાર કર્યો નથી, ખલકે દિલ્હીમાં એક વખત અછુતો સાથે
ખાવાનો પ્રસંગ આવ્યો તો આપ શ્રી ત્યાગી પલાયન થઈ
ગયા હતા. આજ આલડછેટના લીધે હિન્દુઓની સામાજિક
જીંદગી જેટલા પ્રમાણમાં ખરાબ છે અને થઈરહી છે તેનો
અંદાજો કરવો હોય તો પંડિત માલવીજીના એક સગા પંડિત
લક્ષ્મીકાન્ત ભાટસ સાહેબે જે લેખ “મુસ્લિમ આઉટલુક”
(લાહોર) માં પ્રગટ કરાવ્યો છે અને જેનો અનુવાદ ઘણાખરા
વર્તકચુલર વર્તમાનપત્રોએ પ્રગટ કર્યો હતો તે લેખ વાંચ-
વાથી સ્પષ્ટ જણાઈ આવશે. મજકુર લેખનો ખુલાસો એમ
છે કે પંડિત લક્ષ્મીકાન્ત ભાટસ માલવીયા સાહેબે પોતાની
પુત્રીનાં લગ્ન કોઈ કારણોને લઈને એક ઉંચી જાતના પ્રાક્ષ-
ણની સાથે કરી દીધાં. એ ઉંચ જાતના પ્રાક્ષણનો સંબંધ
માલવીયા કુટુંબથી ન હતો. આ વાતને લગભગ ચાર અથવા

પાંચ વર્ષનો સમય વીતી ગયો હતો, છતાં આ લગ્ન પર
 નાતમાં થવાથી પંડિત મદનમોહન માલવીયા સહન ન કરી
 શક્યા, અને આ ગુન્હાની સજા દેવા માટે માલવી ખાન-
 દાનોના પંડિતોએ મદનમોહન માલવીયાના પ્રમુખપણા હેઠળ
 ગંગાનદીના તિરે કૌન્દરંસ ભરી. આ સભાએ પંડિત
 લક્ષ્મીજીના ઉપરના કાર્યને શાસ્ત્રો વિરૂધ્ધ ઠેરવી હંમેશ માટે
 તેમને સમાજમાંથી બરતરફ કર્યા, તે એટલે સુધી કે જ્યારે
 પંડિત લક્ષ્મીકાન્તનાં માતાજીનું અવસાન થયું અને જ્યારે
 તેમની પાયદસ્ત (દહનક્રિયા) ની તૈયારીયો થઈ તે વેળા
 પંડિત માલવીયાજીએ સભા ભરી હુકમ કર્યો કે જે પાયદસ્ત
 ક્રિયામાં ભાગ લેશે તેને સમાજ બહાર મુકવામાં આવશે
 અને વળી એમ સુખ્યાં કરવામાં આવ્યું કે એક વેળા પંડિત
 લક્ષ્મીકાન્તની મોટી પુત્રી મરણ પથારીએ પડી હતી છતાં
 તેને પોતાના બાપની સાથે મળવા ન દીધી. વળી પંડિત
 કેળદેવ માલવીયાજીને લક્ષ્મીકાન્તને આમંત્રણ આપવાના
 ગુન્હા બદલ સમાજમાંથી કાઢી મુક્યા હતા, અને પંડિત
 સત્યદેવને પણ એજ કારણે સમાજમાંથી બરતરફ કર્યા હતા.

લક્ષ્મીકાન્તે ઉપર પ્રમાણેની કડેણુકથા લખવા પછી
 તેઓ ઇસ્લામી સમાનતા વિષે નીચે પ્રમાણે લખે છે. હિન્દુ-
 ભાઈઓ અને અંત્યજભાઈઓ એ લખાણને લગાર ધ્યાન
 પૂર્વક વાંચશે એવી આશા આ રંક લેખક ધરાવે છે.

“જે હિન્દુધર્મની સાથે હું આટલો બધો પ્રેમ રાખું છું તે ધર્મ મારે માટે સંકુચીત બન્યો છે અને મને ડગલે ને પગલે ઠોકર ખવાડે છે. જો હું એમ કહું તો તે ખોટું નથી કે જો હું ઇસ્લામનો સ્વીકાર કરી લઉં તો મુસલમાનોમાં મને સમાન પદ્વી પ્રાપ્ત થશે. જો હું મુસલમાન થઈ જાઉં તો કોઈ વ્યવહારિક યા ધાર્મિક રોકાણ એવી ના હશે કે જેના લીધે હું મોટામાં મોટા મુસલમાન તે એટલે સુધી કે સર અબ્દુરહીમની સાથે પણ સંબંધ ન જોડી શકું! પરંતુ સરત એટલી કે જે લાયકાત અને પદ્વી મને પ્રાપ્ત છે તેનાથી હું અભાગ્યશાળી ના રહું. હું ઇચ્છું તો મુસ્તુફા કમાલપાશાની સાથે એસી ભોજન પણ કરી શકું, પરંતુ મને હવે હિન્દુધર્મ કોઈ પણ ઠેકાણે પોતાની ગોદમાં લઈ શકતો નથી.”

આ છે તે લીડરોના અંદરખાનાની સ્થિતીનું ચિત્ર કે જે લીડરો રાત્રી દિવસ અત્યંતજોદ્ધાર અને શુષ્કિનાં બળુગાં પુંકી રહ્યા છે. જે કોમની વર્તણૂક પોતાનાઓની સાથે એવી હોય તેનાથી પારકાઓ સારી વર્તણૂકની શી આશા રાખી શકે છે? એ કામ માટે તો ખુદાએ મુસલમાનોનેજ પેદા કર્યા છે કે જેઓ શુલામેને પણ મુક્ત કરી દીધા, અરે એટલુંજ નહિં બલકે શુલામેને બાદશાહ બનાવી દીધા. એનાં દ્રષ્ટાંત જોવાં હોય તો હિન્દના ઇતિહાસનાં પાનાં

ઉથલાવી કોઈ પણ વ્યક્તિ જોઈ શકે છે. આમ થવાનું કારણ એકજ છે કે મુસલમાનોના ધર્મમાં ન જાતભાતની કુરૂદી છે કે નથી તેઓમાં આલડછેટની જૂંડી રીત. એમને ત્યાં સર્વ મનુષ્ય સમાન છે.

(૧૭) ઇસ્લામી સમાનતા અને ભાઈચારો.

હે મારા અંત્યજભાઈઓ ! જ્યારે તમને એ જણાઈ આવ્યું કે દુનિયાંનો કોઈ ધર્મ એવો નથી કે તમારી ધાર્મિકને સંસારિક ઉન્નતી કરી શકે તો હવે એક ઇસ્લામજ એવો ધર્મ છે કે તમારાં સર્વ સંકટો દૂર કરી શકે છે. તમને પુરી છુટ અને આઝાદી ફક્ત ઇસ્લામમાંજ મળી શકે છે અને તે એવી આઝાદી કે સ્વતંત્રતા છે કે જે દિવસ તમે મુસલમાન થશો તેજ દિવસે તમે ખોયેલા મનુષ્ય હકકો અને મનુષ્ય પદ તમને મળી શકે છે. મુસલમાનોમાં નવ મુસ્લિમનું માન અને ઇઝ્ત પુરાણા મુસલમાનથી પણ વધુ હોય છે. મુસલમાનોમાં નવ મુસ્લિમને ઉંચ સ્થાને પહોંચાડવાની દરેક કોશિષો કરવામાં આવે છે તે ઇસ્લામી સમાજમાં માન અને ઇઝ્તની નજરે જોવાય છે અને તે વિદ્યા પ્રાપ્ત કરીને ઉંચામાં ઉંચા સ્થાને પહોંચી શકે છે. આજ કોઈ હલકામાં હલકો અંત્યજ મુસલમાન થઈ જાય અને વિદ્યા પ્રાપ્ત કરે અને સહાયરણ અને પર-હેજગારને ઇસ્લામી કાનુન પ્રમાણે ચાલે તો તે કંઈ પણ

લેદ વગર શકેરની મોટી મસ્જીદનેા અધ્યક્ષ કે મહાન ગુરૂની પદ્ધતિ મેળવી શકે છે. અરે જે ઇસ્લમ ખીજી કોમમાં ખાસ લખેલાઓને નથી મળતી તે ઇસ્લમ નવ મુસ્લિમને મળે છે. આ તમારા સેવકનો જાતિ અનુભવ છે કે મસ્જીદોમાં, પુસ્તકાલયોમાં, મંડળોમાં, મેહફિલોમાં અને સમાજોમાં મુસલમાનોમાં પરસ્પર એક સમાન વર્તણૂક આદરવામાં આવે છે. આ તમારો સેવક વણકર જાતિનો અત્યંત નવ મુસ્લિમ છે. છતાં રાંદેરના મહાન મૌદવી સાહેબો અને ધનાઢય શેઠ સાહેબો મારા ખમાની સાથે ખલો અડકાવી નમાઝ એક હારમાં પઢી શકે છે. તેમજ એ સાહેબો કરતાં હું મસ્જીદની સફાઈ પ્રથમ આવ્યો હોઉં તો એ સાહેબો કે કોઈ પણ સાહેબ મને ત્યાંથી ખસેડી શકતા નથી. આ છે ઇસ્લામની સમાનતાનું શિક્ષણ ! છે કોઈ ધર્મમાં આવી સમાનતા ? એક ફાટેલા વસ્ત્રે વાળો ચીથરેહાલ ફૂકીર કાળુ-લના નામદાર અમીરની સાથે એક ખલો ખલો અડકાવી એક હારમાં ઉભા રહી નમાઝ પઢી શકે છે આવી ખરી સચોટ અનુપમ સમાનતાનું કદી અને કોઈ ખીજી જાતિમાં જોયું છે ? એ તો વિવધર્મ પવિત્ર ઇસ્લામનીજ ખુબી છે કે જેમાં ઉંચ, નીચ, કાળા, ગોરા, અમીર, પૂકીર કોઈનો લેદ નથી. સર્વે એક સમાન છે.

આજે એક અત્યંત હિન્દુધર્મ છોડી ઇસ્લામનો સ્વીકાર કરે છે કે ખીજેજ દિવસે તે અખિલ મુસ્લિમ

કોમનો પ્રતિનિધી બની શકે છે. માટે હે મારા અંત્યજ ભાઈઓ તમારી શુભાશીમાંથી સુકિત કે આઝાદી મેળવવાનો ફક્ત એકજ માર્ગ છે અને તે માન અને ઇર્જીતનો માર્ગ છે. તે માર્ગ ઇસ્લામનો દ્વાર છે. એક ઇસ્લામજ એવો ધર્મ છે કે જે સર્વે કોમોને એક સમાનતા અને ભાઈચારાનો પાઠ ભણાવે છે અને તેનું આમંત્રણ આપે છે, ઇસ્લામ મનુષ્યની અંદર ફક્ત એક ખુદની પુજા કરવાની પ્રેરણા ઉત્પન્ન કરી તેને મનુષ્યતાના ઉચ્ચમાં ઉચ્ચ સ્થાને પહોંચાડી શકે છે. અને એ હુમારી કંઈ હિન્દુઓની પેઠે પોલિટીકલ ચાલ નથી બદલે ઇસ્લામજ અમને આ સમાનતાનું શિક્ષણ આપે છે. અમારા રસુલ (સં) નો હુકમ છે કે:-

“હે લોકો ! તમારો માલિક પરમેશ્વર એકજ છે. અરબી (અરબનો વતની) ને કોઈ અજમી (અરબસ્તાન બહારની પ્રજા) પર શ્રેષ્ઠતા પ્રાપ્ત નથી અને નથી અજમીને અરબી પર શ્રેષ્ઠતા, કાળો, ગોરાથી કંઈ શ્રેષ્ઠ નથી, કે નથી શ્રેષ્ઠ કાળાથી ગોરો. પરંતુ પરમેશ્વરથી ડરી ચાલનાર નિતીમાન તેજ મોટો. તમારામાંથી અલ્લાહની નજીક તેજ સૌથી મોટો અને ઇર્જીતવાળો છે કે જે સૌથી વધુ મુતકી (ખુદાથી ડરી ચાલનાર નિતીમાન પુરૂષ) છે.”

આ જગતમાં બે જુદી મોટાઈઓ મનાય છે. એક જાતભાતની અને બીજી મોટાઈ આમડીના રંગની છે. પરંતુ

ઈસ્લામે એ બંને જુડી મોટાઈઓને નષ્ટ અને નાબુદ કરી અંત આણ્યો અને પોતાના અનુયાયીઓમાં એક એવી મહાન એકતા, એવો મહાન ભાઈચારો અને પ્રેમ સ્થાપન કર્યો છે કે જગતના કોઈ અન્ય ધર્મ એવું દૃષ્ટાંત રજુ કરી શકતો નથી. મુસલમાન પૂર્વનો હોય કે પશ્ચિમનો આફ્રિકાના ગરમ સહરાના રણનો કાળો હબસી હોય કે ઇંગ્લાંડના ઠંડા દેશનો ગોરી આમડીનો અંગ્રેજ હોય એ સર્વ માંડોમાંડે એક બીજાના ભાઈ છે. મને મુસલમાન થયે વધુ દિવસ થયા નથી પરંતુ હું હાલ કહી શકું છું કે પૂર્વથી લઈને પશ્ચિમ સુધીની મોરોકોથી લઈને ચિન સુધીની અને ઉત્તરથી દક્ષિણ સુધીની તમામ ઈસ્લામી મસ્જીદોની એક એક ઇંટ પર મારો એટલોજ હુક છે કે જે પુરાણમાં પુરાણ મુસલમાનનો છે. કાઅબા શરીફની સૌથી મોટી મસ્જીદની એક એક વેંત જમીન પર મને તેટલોજ હુક પ્રાપ્ત છે કે જેટલો હુક તુર્કીના પ્રજાસત્તાક રાજ્યના પ્રમુખ વિર મુસ્તફા કમાલ, ઇરાનના શાહ રજાઆ ખુલેલી, કાબુલના બાદશાહ અમાનુલ્લાહખાન હિજાબનો વિર ઇબ્ને સઉદ અને હૈદ્રાબાદના નામદાર નિઝામ સરકારને પ્રાપ્ત છે.

હે મારા અંત્યજ ભાઈઓ ! ઈસ્લામના ભાઈચારામાં આવા મહાન સ્વતંત્ર બાદશાહોને અમીરો છે. આ બધા મોટા મોટા ઈસ્લામના ભૂપતિઓ સાથે એકજ હારમાં ઉભા

રહી ખલેથી ખલે અડકાવી નમાઝ પઢી શકું છું. તેઓની એટલી સત્તા નથી કે તેઓ દુનિયાના નૃપતિ હોવા છતાં મારા જેવા ગરીબને તેઓ હઠાવી શકે. આ છે ઇસ્લામની અનુપમ સમાનતા. આવો દ્રષ્ટાંત દુનિયાના કોઇ પણ બીજા ધર્મની જાતિમાં નથી અરે ઇસ્લામની સાનતો એ છે કે:—

ખંદઓ સાહિબો, મોહતાજો, ગની એક હુએ,
તેરી સરકારમેં પહોંચે તો સબી એક હુએ.

આ સમાનતા અમને અમારો ધર્મ ઇસ્લામે શિખવી છે. કુર્આનનું શિક્ષણ એ છે કે “ઇન્નમલ મામિનુના ઇખવતુન”

અર્થાત સર્વ મામીનો માંહોમાંહે એક બીજાના ભાઇ છે. મુસલમાનોમાં ઉંચ પહવી તેની ગણાય છે કે જે સૈથી ખુદાની વધારે ભક્તિ કરે છે અને જે સર્વ દુર્ગુણોથી વધુ બચતો રહે છે. કુર્આન કહે છે કે “ઇન્ના અકરમાકુમ ઇનદ્દલાહે અતકાકુમ” “તમારામાંથી પરમેશ્વરની નજીક ખુશુર્ગ તે છે કે જે પાપોથી બચે છે” પછી તે સૈયદ હોય કે શેખ, મોગલ હોય કે પઠાણ યા અંત્યજ કે બ્રાહ્મણથી બનેલો નવ મુસ્લિમ.

અંત્યજ ભાઈઓ ! આ તો ઇસ્લામનું સાચું અને સમાનતાવાળું શિક્ષણ છે. આ કંઈ હિન્દુ કે વેદિક ધર્મ

નથી ! કે જેમાં સત્તર પ્રકારના વર્ણાશ્રમ હોય અને કંઈ પણ ગુણ વગરજ એકને મોટો કરી બીજાને નિચ ગણ્યો હોય, અને તે એજ માટે કે તે અંત્યજને ઘેર પેદા થયો, અને એક નજીવા ગુન્હા માટે એક અંત્યજ હિન્દુના કુલો કાપવામાં આવે, ત્યારે બ્રાહ્મણને નિર્દોષ ઠરાવવામાં આવે ! (જુઓ મનુસ્મૃતી)

આ છે વેદિક ધર્મની ઉદારતા અને સમાનતા ! જે માટે આર્યસમાજીએ એવાજ ધર્મની ગુલામીમાં રાખવા માટે આકાશ અને પાતાળ એક કરી રહ્યા છે, અને અંત્યજોને ખોટી ખોટી અભિલાષાઓ આપી પંપાળી રહ્યા છે. માટે હે અંત્યજભાઈઓ ! તમે જાગૃત થાઓ અને તમારી દશાનું બાન કરી આ કહેવાતી ઉંચ હિન્દુ જાતિની ગુલામીની ધુંસરીને ફેંકી દ્યો, અને એ જાતિની ગુલામીની સાંકળોને તોડી ફેડી ચૂરેચૂરા કરી નાંખો.

જે ધર્મને પ્રભુ તમને અપક્ષપાતી હોઈ ન્યાય આપી શકતો નથી તમને ઉંચ પદ્વી આપી શકતો નથી પણ ગુલામીમાંજ રાખવાની આજ્ઞા કરે છે; તે પ્રભુના અનુયાયીઓ તમને શો ઇન્સાફ અને સમાનતાના હુકો આપવાના ? અને તમારી શી ઉન્નતિ કરી ઉંચે સ્થાને પહોંચાડવાના ?

માટે હે મારા અંત્યજભાઈઓ જો તમને તમારી કોમની અધોગતીની ખરી લાગણીજ હોય, તમારા ભવિ-

બ્યની પ્રજાની અને તમારી સંસારિક, સામાજિક અને ધાર્મિક ઉન્નતિ કરવાની ખરી ધગશ હોય તો ઉઠો અને ખરે ભાર્ગે સત્ય ધર્મ ઇસ્લામના ભાઈચારામાં દાખલ થવાની કોશિષ કરો. ઇસ્લામના દ્વાર તો હંમેશાં ખુલ્લા છે કેવળ ઇચ્છા અને કોશિષ કરવાની જરૂર છે. તમારામાંના વિદ્વાનોની ફરજ છે કે તેઓ જગેજગ ભાષણ કરી તમારી જાતિપર કહેવાતી, હિન્દુ ઉચ્ચ જાતિના થતા અન્યાયો અને અત્યાચારોથી સચેત કરે અને તેમને પેત્રીની સામાજિક, ધાર્મિક અને રાજદ્વારી ઉન્નતિ માટે ઇસ્લામના જૂંડા તળે આવવા લોકોની મનોવૃત્તિ કેળવે. જ્યારે આમ થશે ત્યારેજ અંત્યજોની દશા પલટાશે નહિંતર અધોગતિજ રહેશે

(૧૮) મુસ્લિમ ખીરાદરોને એ બોલ

અંત્યજ ભાઈઓને મારે જે કહેવાનું હતું તે કહું, જે નીચ અને દયાજનક દશા તેમની થઈ રહી છે, તે દશાનું ભાન કરાવવાની મારી ફરજ હતી તે ફરજ અદા કરી અને જે સીધો માર્ગ અને શ્રેષ્ઠ વિશ્વધર્મ ખતાવવાનો હતો તે ખતલાવ્યો હવે એ વિશ્વધર્મ ઇસ્લામમાં પોતાની સંસારિક, સામાજિક કે રાજ્યદ્વારા અને ધાર્મિક ઉન્નતિને ખાતર અંત્યજભાઈઓ એક પછી એક કે ટોળે ટોળાં સમાજ સાથે દાખલ થાય એ કાર્ય મેં અંત્યજોના અંતઃકરણ અને ન્યાય બુદ્ધીને સોંપ્યું છે. તેઓ મારી વાતને સ્વિકારે અથવા એક કાનથી

સાંભળી બીજે કાને કાઢી નાખે પરંતુ મારી તો જે ફરજ અંત્યજભાઈઓ પ્રત્યે હતી તે અદા કરી.

આ પછી હું એ બોલ મારા મુસ્લિમ બંધુઓને કહેવા ઇચ્છા રાખું. હે મારા મુસ્લિમ બીરાદરો ! હું પહેલાં વણકર જાતિનો એક અંત્યજ હતો હાલ મુસલમાન છું, પહેલાં ખુશાલભાઈ હતો, હાલ મોહમ્મદ અમીન છું, પહેલાં નિચ કહેવાતો હાલ તમારી બરાબર છું. હું અને તમે બે નથી બદલે આપણે એક છીએ. એથી આપણી ફરજ છે કે જે સાત કરોડની એક ઠામ ગુલામીની સાંકળોમાં જકડાયેલી છે. જેમને હિન્દુજાતિના ધર્મ અને ત્રાસે મનુષ્યતામાંથી કાઢી પશુત્વથી અધિક નિચ દરજ્જામાં પહોંચાડ્યા છે. તેમને આપણામાં મેળવી લેવા જોઈએ. આપણા ધર્મની તાલીમ છે કે “ફલક તહમલ અકબતા વમા અદરાકા મલ અકમા ફકકૈ રક બતીન” અર્થાત મનુષ્ય ઉંચ શિખરે (પદવી) ચઢવાની કેશિષ નથી કરતો અને તમને શી બબર છે કે ઉંચ શિખર શું છે ? (જે પર મુસલમાનોએ ચઢવું જોઈએ) તે ગુલામોને આઝાદ કરવાનું છે.” માટે હે મારા મુસ્લિમ બંધુઓ ! ગુલામોને આઝાદ કરવું એ ઉંચમાં ઉંચ સ્થાને ને ઉંચમાં ઉંચ પદ્ધતિએ પહોંચવા સમાન છે. અહીંયાં એમ અર્થ કદી થતો નથી કે તમે સ્વતંત્ર લોકોને પકડી ગુલામ બનાવી તેમને

ફરી મુક્તિ આપો, પરંતુ વાતતો એ છે કે, અને તે સ્પષ્ટ છે કે જે પુસ્તક (કુર્આન) ગુલામોને મુક્તિ આપવાના કાર્યને ઉંચ અને નેકી (પુન્ય) લેખે છે તેના નજીક આઝાદને ગુલામ બનાવવામાં વધુ પાપ શું હોઈ શકે છે ? સત્ય વાત તો એ છે કે મહાન પુસ્તક કુર્આનની દ્રષ્ટીમાં તે થોડાક ગુલામ નહતા કે જેઓને આરબ લોકોએ ખરીદી રાખ્યા હતા. બદલે તે “સર્વ શક્તિમાન” ગેબની વાત જાણનાર સર્વજ્ઞ ખુદા કે જેણે કુર્આન ઉતાર્યું તે જાણતો હતો કે ગુલામી એક અથવા બીજા રંગમાં હંમેશાં દુનિયામાં કાચમ રહેશે અને મુસલમાનોનું એ કાર્ય રહેશે કે તે કેમોને ગુલામીની દશામાંથી કાઢી ઉંચ સ્થાને પહોંચાડે. મુસલમાનોને યાદ રાખવું જોઈએ કે આર્ય હિન્દુ જાતિ ક્ષત હિન્દના અસલ વતની શુદ્ર કે અંત્યજને એકલી ગુલામ બનાવવા નથી માગતી પરંતુ તેઓ હવે રાજદ્વારી દ્રષ્ટીએ મુસલમાનોને પણ ગુલામીની દશામાં મૂકવા માગે છે. આથી મુસલમાનો માટે સમય આવ્યો છે કે તેઓ તૈયાર થઈ જાય અને અંત્યજ બાઈઓ પ્રત્યે લક્ષ આપે અને તેમને ગુલામીની નીચ દશામાંથી કાઢી તેમને પોતાના બાંધ બનાવી બળવાન બતાવે અને એ ફરજ તમારા પર કુર્આને નાખી કે મુસ્લિમો ઉંચ શિખરે ચઢે. તે ઉંચ શિખર શું છે ? ગુલામોને આઝાદ કરવાનું ઉત્તમ કાર્યજ

ઉંચ શિખર છે. મુસલમાનોએ જો એ ઉંચ પદ્મીએ ચ
હોય તો આ અંત્યજ ભાઇઓને કહેવાતી હિન્દુ
જાતિની નીચ ગુલામીમાંથી મુક્ત કરે. અંત્યજોને હિ
ધર્મ સહાય કરી શકતો નથી કે પોતાની ગુલામીમ
આઝાદ (મુક્ત) કરી શકતો નથી કેમકે હિન્દુ ધર્મ શ
એથી વિરુદ્ધ છે. પરંતુ મુસલમાનો એને પોતાના
અને તેના રસુલનો હુકમ સમજી ઉભા થઈ જવું જો
અને સર્વે એકત્ર થઈ ઇસ્લામનો સંદેશ અંત્યજ જા
પહોંચાડવો જોઈએ, અને તેમના ઉદ્ધાર અને ઉન્નતિ
ખાતર કહેવાતી ઉંચ જાતિની ગુલામીમાંથી કાઢવા અર્થે
એ ભાઇઓને સતમાર્ગ અને સતપંથ સુઝાડવો જોઈએ.
હરેક મુસ્લિમ એવી પ્રતિજ્ઞા લેવી જોઈએ કે હું મારી
જીંદગી સુધીમાં પાંચ અંત્યજ ભાઇઓને ઇસ્લામી ભાઈ
બનાવી કહેવાતી ઉંચ જાતિની ગુલામીમાંથી કહાડીશ કે
જે ગુલામીમાં તેમને હજારો વરસથી હિન્દુ જાતિએ રાખી
મુકયા છે.

ઉપસંહાર.

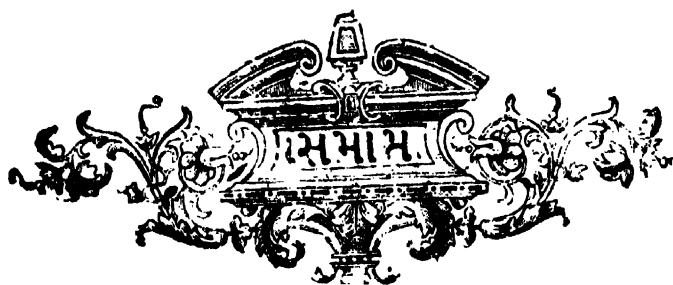
સાત કરોડ અંત્યજો કહેવાતી ઉંચ હિન્દુજાતિની સામાજિક ગુલામીમાં જીવન પુરું કરે એ પણ એક ચમત્કારિક બીના છે. એ ચમત્કાર અને પ્રતાપ હિન્દુ ધર્મના શાસ્ત્રોનાં છે, એ શાસ્ત્રોએ એમને હજારો વરસ સુધી ગુલામ અને પશુ કરતાં પણ વધુ અધીક દશામાં રાખ્યા અને હજી પણ કંઈક અંશે દશા તેવીજ છે. જો કે મુસ્લિમો અને અંગ્રેજોના આવ્યા પછી, મનુસ્મૃતિ પ્રમાણે બ્રાહ્મણો શુદ્ર (અંત્યજો વગેરે) પાસે ધન છીનવી શકતા કે જરા દોષ માટે અંત્યજનું અવયવ કાપી શકતા, કે વેદ વાંચતાં કાનમાં ગરમ તેલ રેડી શકતા, કે, તેમના મોંમાં બાર આંગળ લોહાનો ધગધગતો સળીઓ ઘોચી શકતા નથી, કારણ કે અંગ્રેજ સરકાર અને મુસ્લિમોના પ્રતાપથી અંત્યજો પર હિન્દુઓના કેટલાક નિર્દય અત્યાચારો બંધ થયાં છે, પરંતુ હજીએ તેઓ જ્યાં સુધી હિન્દુ છે, ત્યાં સુધી હિન્દુઓની સામાજિક ગુલામીમાં તો સડવાનાજ. તેઓ પડતીના ખાડામાં રહેવાનાજ. જ્યાં સુધી તેઓ ધર્મ પરિવર્તન ન કરે ત્યાં સુધી તેઓ કદી ઉન્નતિ કરી શકતા નથી, એ સર્વ ઉપરો-

કત પ્રકરણોમાં આપણે જોયું અને આર્ય ધર્મની પોલિટીકલ શુદ્ધિનું પોકળ પણ આપણે જોયું. એ સમાજમાં પણ અંત્યજ ભાઈઓની દશા તેવીને તેવીજ રહે છે. ગણ્યા ગાંઠ્યા પાંચ પચ્ચીસ આર્યો સિવાય કોઈ તેમને અડકતું નથી, અને અડકનારા આર્યો પણ અંત્યજો સાથે બેટી વ્યવહાર કે રોટી વ્યવહાર કે સરખા હકો આપવાના નથી. એ તો આર્ય સમાજીઓનાં અંત્યજોને સામાજિક ગુલામીમાં રાખી તેમની વધુમતીનો લાભ ઉઠાવવા ખાતર રાજદારી પ્રપંચ છે. એ લોકો દાંત દેખાડવાના ને ચાવવાના જીદ રાખે છે. કહે છે કંઈ ને કરે છે કંઈ. કદાચ એ ચાર હિન્દુ લિડરો પોતાના કહ્યા પ્રમાણે વખતને જોઈને કરશે એ ખરા. પરંતુ તેથી અખિલ હિન્દુજાતી પોતાના ધર્મ ત્રિરૂદ્ધ કદી કરશે નહિં કિંવા અંત્યજોને મનુષ્ય હક આપશે નહિં, તેમને અડકશે નહિં. તેમને કુવે પાણી ભરવા દેશે નહિં, મંદિરોમાં પેસવા દેશે નહિં, એ બિલકુલ સત્યને અનુભવેલી બીના છે. ત્યારે હવે અંત્યજોએ કરવું શું ?

હવે અંત્યજો માટે ધર્મ પરિવર્તન કયાં વગર છુટકો નથી હિન્દમાં મિશનરી ધર્મ બે છે. એક ખ્રિસ્તી અને બીજો ઇસ્લામ. ખ્રિસ્તી ધર્મમાં પણ કંઈક અંશે સામાજિક ગુલામી છે. વળી કાળા ગોરાનો ત્યાં મહાભેદ છે. તેથી અંતે વિશ્વધર્મ ઇસ્લામનો આસરો લેવા સીવાય અંત્યજોને

છુટકો નથી. એક ઇસ્લામજ એવો ધર્મ છે કે અંત્યજો ત્યાં દાખલ થતાંજ તેમને સર્વ સમાન હકો પ્રાપ્ત થશે, ઇસ્લામમાં કેમ દાખલ થવું તે સર્વે મારા અંત્યજભાઈઓ સંપૂર્ણ રીતે જોઈ શક્યા છે. એટલે અહીંયાં વધુ ઉદ્દેખની જરૂર નથી. મેં ઇસ્લામનો સાચો સંદેશ અંત્યજભાઈઓ સુધી મેં મારું કર્તવ્ય સમજી એક ફરજ બનાવી છે. હવે અંત્યજ વિદ્વાનોની ફરજ છે કે તેઓ પોતાના ભાઈઓને ભાષણો દ્વારા, લેખો દ્વારા તેમની નીચ દશાનું જાન કરાવે અને તેમને સ્વમાનની લાગણી તેઓમાં ઉત્પન્ન કરાવે અને ઇસ્લામનો સાચો સંદેશ તેમના કાન સુધી પહોંચાડે. અંત્યજ અગ્રેસરોની ફરજ છે કે તેઓએ સમાજે એકઠી કરી પોતાની દશા સુધારવાને હિન્દુજાતીની સામાજિક ગુલામીમાંથી છુટકારો મેળવવા અર્થે ધર્મ પરિવર્તન કરવા માટે સૌના મતો લઈ એકી સાથે ઇસ્લામી ભાઈચારામાં દાખલ થવા વ્યવસ્થા કરે. દરેક સામાન્ય અંત્યજભાઈની ફરજ છે કે આ પુસ્તક પર એકાંતમાં મનન કરી ખસ એજ નિર્ણય પર આવે કે ગમે તે લોગે પણ હું મારી ભવિષ્યની પ્રજાની ખાતર આ નીચ દશામાંથી નીકળી આ લોકને પરલોક સુધારવા ખાતર વિશ્વધર્મ ઇસ્લામનાં વર્તુલમાં દાખલ થઈ જઈશ. જ્યારે આમ થશે ત્યારેજ અંત્યજભાઈઓની ખરી ઉન્નતિ થશે. નહિંતર તેમની દશા

કોઈ કાળે પણ બદલાશે નહિં. અંતમાં આ મારા લખાણમાં
એક અક્ષર ઉત્પન્ન થાય અને મારા અંત્યજ્ઞલાઈઓના
હૃદયોમાં એક ઈસ્લામની લગ્ની લાગે એજ મહાન કીરતારથી
આ રંક લેખકની યાચના છે, અને છેવટે મારો દાવો છે
કે તમામ સ્તુતિને પાત્ર રખજીલ આલમીન છે.

શુદ્ધિના આમંત્રણને સાંપેલી તીલાંજલી.

(પવિત્ર ઇસ્લામથી પાવન થયાં પહેલાં મેં
મારા હિન્દુ જાતીના કડવા અનુભવ વિષે એક કાવ્ય
રચ્યું હતું તે અત્રે ટાંકું છું— લેખક)

(ગઝલ)

ભરેલી સ્વાર્થની શુદ્ધિ, જહાનમમાં જવા દેને,
પ્રપંચી જાળ છે શુદ્ધિ, જહાનમમાં જવા દેને.
અમારા ભાઈ અંત્યજ્ઞે, કહીને આજ ભેટો છો,
દગો શું પેટમાં છે જી, જરા અમને કહી દેને.
તમે તો નીચને હલકા, અધમ ગણુતા હતા અમને,
અરે ઓ દાસ મતલબના, વખત આવે દગો દેને.
મારા પ્રાણુ જાતાં પણુ, નથી પાણી તમે પયું,
તમારા યાદ છે રાજદો, “અકરો વેગગા રહેને”.
તમારા ઘોર જીલ્લોમોને, અમે ક્યાં વિસરી જઈએ,
તમે સ્વરાજ લઈને પણુ, વળી પાછો દગો દેને.

અમારા હકો લેવાની, તમારી દુષ્ટ દાનત છે,
 નથી સ્વરાજની પરવા, તમે પોતે કહી દેજો.
 અમોને મંદિરોમાં, રેલ્વેમાં પુસ્તકાલયમાં,
 તમે ક્યાં પેસવા દીધા, તમે પોતે કહી દેજો.
 બન્યા છો પરગણુ આજે, અમારી ઉન્નતિ કરવા,
 બિછાવી જાળ શુદ્ધિની, હવે વાંઢા કરી દેજો.
 અમારી જોધને ચઢતી, તમે ઠોકર સદા મારી,
 હવે શું ઉન્નતિ કરશો, તમારી બસ કરી લેજો.
 અમારું રાજ્ય લઇ લીધું, અમારી લક્ષ્મી લૂંટી,
 દુઝાવ્યો માનવી હક પણ, હવે બદલો લઇ લેજો.
 તમારી સ્વાર્થી શુદ્ધિ, નહિં જોધએ નહિં જોધએ,
 અડકશો વેગળા રહેજો, અડકશો વેગળા રહેજો.

